

بچڻ جي اميد نظر ڪانه ٿي آئي. فوراً حضرت قبله مرشدنا حضرت مخدوم غلام محمد سائين جن کي اطلاع ڪرايو ويو پاڻ هالا شريف مان گهوڙي گاڏيءَ تي چڙهي سعيد آباد واري تڏهوڪي اوطاق تي تشریف فرما ٿيا. ڦٽو کي ڏٺائون ۽ فرمايائون ته الله جي فضل سان فقير کي نيڪ ٿا ڪريون. حڪم ڏنائون ته مال ۾ جيڪا ڀلي ۾ ڀلي شيءِ هجي سا الله جي راهه ۾ قربان ڪئي وڃي. سندن حڪم جي تعميل ٿي ۽ هڪڙو ڍڳو (جنهن جي قيمت انوقت سورنهن سئو روپيا هئي، جيڪو نيو چانگ کان خريد ڪيو ويو هئو) واٽ الله جي ۾ قربان ڪيو ويو ۽ الله جي فضل و ڪرم سان ڦٽو ڳاهوني کي نئين حياتي ملي ۽ پاڻ آهسته آهسته صحتياب ٿيو. ڦٽو ڳاهوني، حضرت مرشدنا قبله مخدوم غلام محمد سائين رحمۃ اللہ علیہ جن کان پوءِ حضرت قبله مولوي مخدوم غلام حيدر سائين رحمۃ اللہ علیہ ۽ حضرت قبله مرشدنا مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ سائين رحمۃ اللہ علیہ جن وٽ ڪمدار ٿي رهيو. اٽڪل 56 سالن جي عمر ۾ بيمار ٿي پيو ۽ سن 1958ع ۾ وصال ڪيائين.⁴⁴⁷

28: مرید فقیر میربحر

مرید فقیر جي والد جو نالو حسين هئو. سندس ڄمڻ ۽ وصال جي تاريخ نه ملي سگهي آهي. سندس وڏا اصل کان حضرت مخدوم صاحب جن جا مرید آهن. پاڻ مرید فقیر اول ۾ پخالي هوندو هئو بعد ۾ حضرت قبله مرشدنا مخدوم غلام محمد عليہ رحمت جن کيس پاڻ وٽ بازدار ڪري رکيو. مرید فقیر وڏي بنگلي ۾ بازن واريءَ ڪوٺيءَ ۾ رهندو هئو. سندن سار سنڀال ڪندو هئو ۽ بنگلي جي خدمت به انجام ڏيندو هئو. سندس زندگي جا ڪيئي قصا ۽ ڳالهيون ٻڌيون آهن. مرید فقیر وڏي عمر ۾ انتقال ڪيو کيس مڪان تي (سعيد آباد پرسان) سپرد خاک ڪيو ويو. سندس اولاد اڄ به حضرت مخدوم صاحب جن وٽ رهي ٿو.⁴⁴⁸

29: فقير اله بخش "بهشتي"

(1895-1949ع)

فقير الله بخش بهشتي صوفي بن فقير برادي مرحوم وينل هالا نوان ضلعو حيدرآباد، 1895ع ۾ ڄائو. پاڻ ننڍپڻ کان ئي فقيري ڏي مائل هئو. سندس شمار قبله والد صاحب (مخدوم غلام محمد رحمۃ اللہ علیہ) جن جي خاص خدمتگارن ۾ ٿيندو هو. خانگاه ۽ حوبلي جو پاڻي فقير صاحب پاڻ پريندو هو. جنهن ڪري کيس بهشتي سڏيندا هئا. شاعري ۾ به اهو تخلص طور ڪتب آندو اٿس. وٽس هميشه راڳ جون محفلون ٿينديون رهنديون هيون. جتي راڳ جا شوقين ۽ راڳيندڙ ڪافي تعداد ۾ اچي شريڪ محفل ٿيندا هئا. قبله حضرت مخدوم غلام محمد سائين عرف گل سائين جن فقير صاحب کي جيڪو مڪان عنايت فرمايو هو. ان جي تعمير ۾ ڄام صاحب جو وڏو هٿ هو. فقير صاحب ان مڪان جي لکي دروازي تي پنهنجو شعر نسب ڪرايو هو جنهن مان اندازو ٿو ٿئي ته اهو سندس آخري اشعار مان آهي. سندس تجهيز ۽ تڪفين حضرت مولوي حضرت مخدوم غلام حيدر صاحب جن جي هدايت مطابق ٿي ۽ فقير صاحب کي انهيءَ ئي مڪان ۾ سپرد خاڪ ڪرايائون ۽ آخري رسومات تائين موجود رهيا.⁴⁴⁹

450 ڪلام

اک اکن اندر اڙائي دلربا کي ڪو ڏسي،

ڀرت وارو پيچ پاڻي دلربا کي ڪو ڏسي.

وات وحدت جي وسيلي نينهن جي نازڪ نظر،

۽ قدم قريبن ڪڏائي دلربا کي ڪو ڏسي.

اي الله بخشا "بهشتي" ڄاڻون ٿي ڏس ڄاڻ کي،

درد جا دونهڙا دکائي دلربا کي ڪو ڏسي.

⁴⁴⁹ مخدوم طالب الموليٰ، ياد رفتگان، ص: 156/157.

⁴⁵⁰ ياد رفتگان، ص: 157.

30: رئيس غلام محمد خان نظاماڻي

(1906-1982ع)

رئيس غلام محمد خان نظاماڻي، ولد رئيس محمد حسن خان نظاماڻيءَ جي ولادت 14 ڊسمبر 1906ع⁴⁵¹ تي ٿي. ڏاڏي جونالو، رئيس نور محمد خان نظاماڻي هئس. رئيس جا وڏا اصل پنجاب جي ضلعي ديره غازي خان جا رماڪو هئا. ڪلهوڙن جي دور ۾، پنجاب مان هجرت ڪري اچي، هالا جي ڀر ۾ آباد ٿيا. هن وقت انهيءَ ڳوٺ جونالو ”ڪرم خان نظاماڻي“ آهي. رئيس غلام محمد خان نظاماڻي پرائمري تعليم سندس آباڻي ڳوٺ ڪرم خان نظاماڻيءَ مان حاصل ڪئي ۽ ان کان پوءِ ڪجهه پارسي تعليم پڻ حاصل ڪيائين. ان کان علاوه پاڻ، عالي جناب حضرت مخدوم طالب الموليٰ سائين رحمۃ اللہ علیہ جن سان گڏ به ڪجهه وقت پارسي تعليم هالا ۾ حاصل ڪيائين. رئيس جو لباس تمام سادو، شلوار قميص، پتڪو يا گهڻو ڪري پهراڻ پهريندو هئو. جيئن ته سندس وڏن رئيس نيڪ محمد خان ۽ رئيس تاج محمد خان جن جو واسطو ۽ تعلق هالا جي مخدوم صاحبن سان هو ۽ اتي ئي رهندا هئا، تنهن ڪري رئيس غلام محمد خان مرحوم به ننڍي هوندي کان ئي مخدوم صاحب جن وٽ رهيو ۽ عالي جناب مخدوم غلام محمد سائين رحمۃ اللہ علیہ جن کان ذڪر پڻ حاصل ڪيائين ۽ سندن فقيري صفت ۽ خصلت جي ڪري رئيس تي به تمام گهڻو اثر ٿيو.

رئيس غلام محمد خان، سندس خاندان جي مشهور عالم دين مولانا شفيق محمد نظاماڻي صاحب وٽان سندس نياڻيءَ سان شادي ڪئي. جنهن مان کيس هڪ فرزند رئيس علي احمد خان نظاماڻي تولد ٿيو. رئيس غلام محمد خان هڪ سنجيده، تور ڳالهائو ۽ فقير صفت انسان هو. سندس ڪچهري ۾ ويهيو هو ته اٿل تي روح ڪونه چوندو هو. پاڻ خدا ترس، نيڪ، غريب پرور، مرد شناس انسان هئو. غريبن سان پيار ڪرڻ وارو ۽ ساڻن گڏ هيٺ ٺڪ يا تڏي تي ويهي ڪچهري ڪندو هئو.

رئيس غلام محمد خان پوري حياتي پنهنجي حال سارو غريبن جي مدد

⁴⁵¹ مطابق 27 شوال 1324 هـ بروز جمعہ

298 | تذکرہ مخدومانِ ہلال
ڪئي ۽ هميشه سندن ڌڪ ۽ سک ۾ گڏ رهيو. اهو ئي سبب آهي جواج به
ڪرم خان نظاماڻي يا ان جي آسپاس جا راج کيس پيار ۽ محبت سان ياد
ڪن ٿا ۽ اڄ به سندس اولاد کي پنهنجو وڏو ۽ چڱو مڙس سمجهن ٿا.
سندس وصال 1 مئي 1982ع بمطابق 14 رجب 1402 هجري تي سومر جي
ڏينهن شام جو 5 وڳي ٿيو. کيس سندس آبائي ڳوٺ ۾ سپرد خاڪ ڪيو ويو.⁴⁵²

31: حضرت پير ميان امام علي صديقي قريشي^{رح}⁴⁵³

(1906-1974ع)

حضرت پير ميان امام علي صديقي قريشي بن حضرت پير ميان
صديق محمد، صديقي قريشي رحمته الله عليه جن جي ولادت اٽڪل 1906ع ۾ سندن
آبائي ڳوٺ اڇ شريف ۾ ٿي. پاڻ حضرت غوث الحق مخدوم نوح فقير عليه
رحمت جي پوٽي ۽ سجاده نشين حضرت مخدوم ابوالخير ابو محمد^{رح} جي
پٽي نمبر فرزند حضرت پير ميان فضل الله^{رح} جي اولاد مان هئا. سندن وڏا
بزرگ اصل ۾ مرتضيٰ آباد، هالا پراڻا ۽ بعد ۾ هالن نون ۾ رهندا هئا. اڄ کان
اٽڪل ٻه سئو اڍائي سو سال اڳ دين جي تبليغ ڪرڻ لاءِ هالا شريف مان
هجرت ڪيائون ۽ بالاآخر اچي موجوده ڳوٺ اڇ شريف ضلع بدين ۾
سڪونت پذير ٿيا. سندن مريد ۽ خادم جيڪي درگاه حضرت مخدوم نوح
فقير عليه رحمت جا ٿي مريد آهن، سي سنڌ کان علاوه جيسلمير وغيره ۾
تمام گهڻي تعداد ۾ رهن ٿا.

حضرت پير ميان امام علي صديقي قريشي رحمته الله عليه جن جو شجره نسب
هن ريت آهي: پير ميان امام علي بن پير ميان صديق محمد بن ميان ونهيل
بن ميان ٻُڍل بن ميان ونهيل بن ميان لائق ڏنوبن ميان نيندوبن ميان لائق ڏنو
بن ميان جمن بن ميان نيورڙو بن ميان محمد عاقل بن ميان پير عنايت بن
ميان فضل الله بن حضرت مخدوم ابوالخير ابو محمد بن حضرت مخدوم
محمد امين اول بن حضرت مرشدنا غوث الحق مخدوم نوح فقير عليه
رحمت.

⁴⁵² منهنجو ننڍپڻ، ص: 103/104.

⁴⁵³ منهنجو ننڍپڻ، ص: 68/69/70.

حضرت پير ميان امام علي صاحب^{رح} جن بيحد بااخلاق، خوش شڪل ۽ باهمت مرد هئا. پاڻ قد آور بت ۾ پيريل رعبدار مگر بيحد شفيق شخصيت جا مالڪ هئا. سگهڙن جي ڪچهرين ۽ رهاڻن جا ڪوڏيا ۽ ذوق جا صاحب هوندا هئا. سندن تعليم ۽ تربيت خانداني طرح سان ٿي، تڏهوڪي زماني ۾ سهولت نه هجڻ ڪري زياده تعليم نه وٺي سگهيا، تاهم لکڻ پڙهڻ سان شوق هوندو هون ايتري قدر جو ڪو ڪلام يا ڪو شعر وٺندو هو ته لکي يا لکرائي پاڻ وٽ رکندا هئا، سير و سفر به گهڻو ڪندا هئا.

جڏهن به هالا شريف ايندا هئا ته سندن پاڻاري ”اناس بنگلي“ ۾ ٿيندي هئي، هتي نهايت آڳاٽو دستور آهي ته حضرت غوث الحق مخدوم نوح عليه رحمت جا سڀئي مريد خادم ۽ خاص خاص ڌريون (ماڻهو) پٽ تي نڪون وغيره وڇائي سمهندا ڪندا هئا ۽ آهن حضرت پير ميان امام علي صديقي قريشي^{رح} جن لاءِ حضرت قبله مخدوم صاحب جن خاص طرح سان ڪٽ ۽ ڪرسيون وغيره رکرائيندا هئا. سندن پاڻاري هميشه مٿي ٿيندي هئي.

پاڻ ٻه شاديون ڪيائون، پهرين شادي پنجاب ۾ رهندڙ صديقي قريشي پيرن مان ٽين جيڪا غالباً 1920ع واري ڏهاڪي جي بلڪل آخر ۾ يا 1930ع واري ڏهاڪي جي منڍ ۾ ٿي. سندن سهري جو نالو پير ميان فضل محمد بن پير ميان امام بخش صديقي قريشي آهي، ٻي شادي ڳچ سالن کان پوءِ پانن مان ڪيائون.⁴⁵⁴

حضرت پير ميان امام علي صديقي قريشي جن جو انتقال جون 1974ع ۾ ٿيو.

⁴⁵⁴ حضرت پير ميان امام علي صديقي^{رح} جن کي پهرئين گهر مان ٻه نياڻيون ۽ ٽي فرزند تولد ٿيا، ۽ ٻئي گهر مان ٽي نياڻيون ۽ ٽي فرزند تولد ٿيا، سندس فرزندن جا اسم گرامي هي آهن:

1. حضرت پير ميان علي انور صديقي قريشي^{رح}.
2. حضرت پير ميان علي بهادر صديقي قريشي^{رح}.
3. حضرت پير ميان علي نواز صديقي قريشي^{رح}.
4. حضرت پير ميان منور علي صديقي قريشي^{رح}.
5. حضرت پير ميان مختيار علي صديقي قريشي^{رح}.
6. حضرت پير ميان علي احمد صديقي قريشي^{رح}.

واقعاتي تاريخ:

(1345-1364 هـ 1927-1944 ع)

1927 ع

14- جنوري: حضرت مخدوم غلام محمد "مغموم" بن حضرت مخدوم ظهير الدين عظيم جي دستاربندي ٿي. پاڻ حضرت مخدوم نوح بن جن جي 16- سجاده نشين جي حيثيت ۾ مسند خلافت تي ويٺا (9- رجب 1345 هـ).

29- مارچ: هڪ مسلمان عورت جي معاملي تان لاڙڪاڻي مان هندو-مسلم فسادن جي شروعات ٿي.

5- اپريل: صوفي محمد زمان "مجنوب" بن صوفي نواز علي سومرو ڳوٺ صوفي فقير ۾ ڄائو.

5- جون: سر شاهنواز ڀٽي جي صدارت ۾ "سند محمدن ايسوسيئيشن" جي گڏجاڻي حيدرآباد ۾ ٿي.

27- جولائي: پيرزادو عبدالقيوم "صائب" بن پيرزاده نبي بخش ڄائو.

21- سيپٽمبر: ڊاڪٽر عمر بن محمد دائود پوٽي، سند مدرسي ڪراچي جي پرنسپال جي چارج ورتي.

18- آڪٽوبر: ڊاڪٽر نجم الدين عباسي "نجم عباسي" ڄائو.

27- نومبر: مخدوم پير ميان اعجاز حسين صديقي قريشي، هالا نوان ۾ تولد ٿيو.

1928 ع

1- جنوري:

سيد سردار علي شاهه "ذاڪر" گهوٽڪيءَ ۾ ڄائو.

تذکرہ مخدومانِ مالا | 301

5- جنوري:

ٽاندا عوام، شهيد جمهوريت فخر ايشيا ذوالفقار علي خان پٽو لاڙڪاڻي ۾
جائو.

12- جنوري:

چتن شاه دوم بن سيد عنايت شاه دوم جو وصال ٿيو.

29- جنوري:

شاه حيدر سنائي رحمۃ اللہ علیہ جي عرس جي موقعي تي سن ۾ تعليمي ۽ تنظيمي
ڪانفرنس ٿي.

22- فيبروري:

سيد محمد حافظ شاه ولد سيد الله بخش شاه جائو. سندس تخلص ”ناطق“
مٿو جيڪو مخدوم طالب الموليٰ ڏنس.

28- فيبروري:

صالح ميمڻ ”مسرور ڪيفي“ ولد عبدالرحمان ميمڻ تولد ٿيو.
16- مئي:

سيد زمان شاه ”ساقي“ رضوي جو انتقال ٿيو.

17- جولائي:

سنڌ هندو- مسلم پئڪٽ ٿيو. پهريون دفعو سنڌي هندن سنڌ جي جدائي
واري سوال کي قبول ڪيو.

27- آڪٽوبر:

خلافت تحريڪ سنڌ صوبي جو اجلاس سکر ۾ شروع ٿيو. حسين احمد
مدني صدارت ڪئي.

12- نومبر:

سرجان سائمن جي اڳواڻيءَ ۾ ”سائمن ڪميشن“ ڪراچي پهتي.

12- نومبر:

”سنڌ محمدن“ ايسوسيئيشن جو وفد، محمد ايوب کهڙي جي اڳواڻي ۾
سائمن ڪميشن سان مليو.

22- نومبر:

موجوده پير پاڳارو پير سيد شاه مردان شاه ثاني تولد ٿيو.
© 2019 Dr. Pathan. All Rights Reserved.

1929ع

7- جنوري: راء بھادر سيٺ وشننداس ولد سيٺ نھال چند پارواڻي جو 85 سالن جي عمر ۾ ديهانت ٿيو. سندس ولادت 1843ع ۾ ٿي.

16- جنوري: غلام رسول ابڙو ولد حاجي محمد بخش ابڙو. ڳوٺ ٿرڙي محبت ضلعي دادو ۾ ڄائو. سندس تخلص ”راز“ آهي.

15- مارچ: غازي الدين ”نشر نائن شاهي“ ڄائو.

3- جولائي: خان بھادر شمس العلماء مرزا قليچ بيگ ولد مرزا فريدون بيگ انتقال ڪيو.

14- آگسٽ: اميد علي جمالي ”اميد خيرپوري“ ولد مراد علي خان جمالي خيرپور ۾ ڄائو.

31- آڪٽوبر: مفتي محمد سعد الله انصاري ”سڪينه الروح في تذڪرة المخدمين“ جو سنڌي ۾ ترجمو لکي پورو ڪيو (27- جمادي الاول 1348ھ). ڪتاب جا مصنف اعليٰ حضرت مخدوم مولوي غلام حيدر صديقي هالائي رحمۃ اللہ علیہ هئا.

7- ڊسمبر: آغا خان جي شادي ٿي.

13- ڊسمبر: شمس شاھ ”مجنوب“ وفات ڪئي. ڳوٺ غلام آرائي تعلقي ٽنڊو باگو ۾ دفن ٿيو.

1930ع

15- جنوري:

سنڌ جو مشهور شاعر ۽ راڳي فقير حسين بخش ”خادم سروري“ ولد پير بخش ڀنگر ڄائو. حضرت مخدوم طالب الموليٰ رحمۃ اللہ علیہ سان بيحد محبت ۽ عقيدت هئس ۽ سندن حاضري جو ملازم هئو.

16۔ جنوري:

سيد احمد شاه، ”استاد بخاري“ ڄائو.

هڪ شخص هڪڙي شهر ۾ دانهون رڙيون ڪيون،
بيدر لوڪ بند ڪئي درد دريون ڪيون.
استاد بخاري

29۔ مارچ:

محمد بلاول ”پرديسي“ ولد محمد يعقوب ڳوٺ خانوٽ تعلقي هالا ۾ ڄائو.

11۔ اپريل:

محمد آچر ”نظير ٽڪڙائي“ ولد جمال خان تولد ٿيو.

18۔ مئي:

ڊاڪٽر مرزا مراد علي بيگ ”مدد“ ولد مرزا نور محمد بيگ
(ڄم 1884ع) جو وصال ٿيو.

22۔ مئي:

سند مسلم ڪانفرنس جي گڏجاڻي سکر ۾ ٿي، سر شاهنواز ڀٽي صدارت ڪئي.

7۔ جون:

فقير قلندر بخش صوفيءَ جي شهادت ٿي، پاڻ ان وقت روزي سان هئو. (9۔
محرم 1349هـ).

14۔ جولائي:

مولوي عبدالله ”اثر“ ولد مولوي الهڏنو لاڙڪاڻي جي ڳوٺ ٻيڙو چانڊيو ۾
ڄائو. ”ذڪر حبيب ﷺ“ نالي نعتيه ديوان لکيائين. 26۔ ڊسمبر 1976ع تي

هڪ حادثي ۾ انتقال ڪيائين.

5۔ آگسٽ:

سکر ۾ هندو-مسلم فساد ٿيو.

1۔ آڪٽوبر:

قائد اعظم محمد علي جناح، سند مدرسه ڪاليج ڪراچيءَ ۾ شاگردن کي
خطاب ڪيو.

8۔ آڪٽوبر:

سند جو مشهور معروف شاعر ۽ اديب عبدالرؤف ابڙو ”منصور ويراڳي“ هالا
نوان ۾ ڄائو.

12- نومبر:

برطانيا ۾ پهرين گول ميز ڪانفرنس شروع ٿي.

5- ڊسمبر:

سنڌ جي بزرگ حضرت سيد سمن شاهه سرڪار رحمۃ اللہ علیہ جو انتقال ٿيو (14- رجب 1349هـ). پاڻ حضرت سيدنا امام حسين عليه السلام جي اولاد مان هئو. سندس سلسلو نسب هن ريت آهي: سيد سمن شاهه بن سيد گل شاهه ثاني بن سيد قربان علي شاهه بن سيد علي بخش شاهه بن سيد گل شاهه بخاري (هي بزرگ 12 صدي هجري ڌاري سنڌ ۾ آيو). سيد سمن شاهه جي درگاه ضلعي بدين ۾ آهي.

1931ع

8- فيبروري:

مير امام بخش خان ٽالپر 'خيرپور ميرس' واري جو وصال ٿيو.

20- فيبروري:

خير محمد "سوز چچڙائي" ولد استاد خدا بخش برٽو ڳوٺ چچڙا ضلعي لاڙڪاڻي ۾ ڄائو.

5- اپريل:

سنڌ جو شاعر احمد خان "مدهوش" ولد حاجي فقير شغلي جوهي ضلعي دادو ۾ ڄائو.

7- اپريل:

علامه محمد قاسم ڳڙهي ياسيني جو وصال ٿيو (18- ذوالقعد 1349هـ).

12- اپريل:

سيد اسد الله شاهه "بيخود حسيني"، ٽڪڙ ۾ ڄائو.

اسان جون اميدون اوهان جا بهانا،

ٿيا ڇڻ ته ڪارون جا ڪي خزانا.

بيخود حسيني

27- اپريل:

ڪراچيءَ ۾ آل انڊيا ڪانگريس جو اجلاس ٿيو. سردار ولپ پائي پٽيل صدارت ڪئي.

30- جون:

پير سيد حزب الله شاهه عرف جيئل شاهه راشدي ولد پير حسين علي شاهه

تذڪرہ مخدومانِ هالا | 305

راشدي کي حُرَن پير ڳوٺ ۾ شهيد ڪري ڇڏيو. سندس مزار پير ڳوٺ ۾ درگاه جي اتر پاسي آهي. سندس ولادت 1902ع ۾ ٿي.
11- سيپٽمبر:

سيد پير حاجي امام الدين راشديءَ جو انتقال ٿيو (27- ربيع الثاني 1350هـ). پاڻ پير سيد رشيد الدين صاحب العلم الثالث جو فرزند هئو.
15- سيپٽمبر:

مولانا دين محمد بنوي ولد ڳهڻو خان چانڊيو گذاري ويو.
4- نومبر:

سنڌي مسلم ادبي سوسائٽي جي مئنيجنگ ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ ۾ فيصلو ڪيو ويو ته، مهيني جي آخري آچر تي مشاعرو منعقد ٿيندو. مشاعره ڪميٽي قائم ڪئي وئي جنهن جو چيئرمين ميان محمد بخش ”واصف“ ۽ سيڪريٽري حڪيم الله خان ممتاز کي مقرر ڪيو ويو.
13- ڊسمبر:

سنڌي مسلم ادبي سوسائٽي طرفان پهريون مشاعرو ڪيو ويو. ان مشاعري جي مصرع هن طرح هئي:
”سج چڙهي آيو مٿي اُت نند مان بيدار ٿي“
25- ڊسمبر:

سردار واحد بخش ڀٽي جو وصال ٿيو.

1932ع

2- جنوري:

سنڌي مسلم ادبي سوسائٽي پاران تياسافڪل هال ۾ شاهه ڀٽائي رحمۃ اللہ علیہ جي ورسي ملهائڻ جو انتظام ڪيو ويو.
7- فيبروري:

آخوند عبدالقادر ”بيدل“ ولد محمد پناه ڀٽي (ڄم 1837ع) جو انتقال ٿيو.
14- مارچ:

زرڪ خان لاشاري جو انتقال ٿيو. پاڻ ڏکي بخش لاشاري جو فرزند ۽ سنڌ جي مشهور شاعر رشيد احمد لاشاري جو والد هو. پاڻ خود به شاعر هئو. سندس تخلص ”زرڪ“ هئو.

- 20- اپريل: مولوي عبدالله بنگلديرائي جو وصال ٿيو. (چم 1244هـ).
- 12- مئي: مخدوم امير احمد، نوشهروفيروز جي گورنمينٽ مدرسي ۽ هاءِ اسڪول ۾ پهريون عربي ٽيچر مقرر ٿيو.
- 19- مئي: مرزا قربان علي بيگ ”قربان“ ولد مرزا قاسم علي بيگ جو انتقال ٿيو.
- 26- جون: بزمِ مشاعره لاڙڪاڻي پاران ميان علي قادري جي اوطاق تي عبدالرزاق ”رفعت“ جي صدارت هيٺ هن طرح تي مشاعرو ٿيو: ”نگاهِ قيس کي پرواهه ڇا ليليٰ جي بسمل جي“
- 18- آگسٽ: شيخ عبدالمجيد سنڌي ڪراچي ۾ ”سنڌ آزاد پارٽي“ قائم ڪئي.
- 19- سيپٽمبر: سنڌ آزاد ڪانفرنس طرفان سنڌ آزاد ڏينهن ملهايو ويو.
- 30- آڪٽوبر: حضرت عنايت الله رامپوري جي خليفن علامه محمود صديقي پاتائي بن ميان محمد صالح جو وصال ٿيو (29-جمادي الثاني 1351هـ).
- 15- نومبر: علامه يوسف علي جي صدارت ۾ ٻي سنڌ آزاد ڪانفرنس حيدرآباد ۾ ٿي.
- 28- نومبر: ميان غلام سرور ”فقير“ قادري ولد ميان نور محمد قادري جو وصال ٿيو.
- 27- ڊسمبر: ٽين آل سنڌ ادبي ڪانفرنس، پروفيسر چيٽ مل سپرس رام گلراجاڻي جي صدارت ۾ شڪارپور ۾ ٿي.

1933ع

1- جنوري:

گل حسن گوپانگ ”شاد“ ڳوٺ محرم خان گوپانگ ضلعي لاڙڪاڻي ۾ ڄائو.

7- جنوري:

مخدوم پير ميان غلام حسين ”شيدا“ صديقي جي هالا ۾ وفات ٿي.

1- فيبروري:

مراد علي ”نور“ ولد صادق علي قريشي ڳڙهي خير و جيڪب آباد ۾ ڄائو.
21- مارچ:

مولا بخش ”مولائي“ ولد ڪوڙو خان جتوئي لاڙڪاڻي ۾ ڄائو.
29- مارچ:

قائد اعظم جي سهرري سر ڊنشا مانڪجي پٽيت Sir Dinshaw Manojee Petit جو انتقال ٿيو. سندس ولادت 1873ع ۾ ٿي.
10- مئي:

مولوي بهاءُ الدين ”بهائي“ جو وصال ٿيو (14- محرم 1352هـ).
18- مئي:

پير علي بخش شاهه ”علو“ پٽائي جو وصال ٿيو. سندس ولادت 1871ع ۾ ۽ دستاربندي 1900ع ۾ ٿي. پاڻ حضرت امام موسيٰ ڪاظم عليه السلام جي اولاد مان هئو. سندس والد جونالوپير لطف علي شاهه هئو.
5- جولائي:

خان بهادر محمد ايوب کهڙو مسلمانن جي نمائندگي ڪرڻ لاءِ ايئر فرانس جي جهاز جي ذريعي ڪراچيءَ کان لنڊن روانو ٿيو.
7- جولائي:

ڪراچيءَ ۾ هندو-مسلم فساد ٿيو.

22- جولائي:

ڪتاب ”راز و نياز“ جي سهڙيندڙ مير محمد خان ولد مير سلطان علي خان ٽالپر جي ولادت ٿي. سندس تخلص ”نياز“ هئو. 1953ع ۾ سندس نوحن جو ڪتاب ”ريحانِ ڪربلا“ شايع ٿيو.
3- آگسٽ:

عبدالنبي ”خاتم جانوري“ بلوچ ولد الحاج محمد ارباب خان ”ارباب“ ڄائو. پاڻ برسر طالب الموليٰ سنڌ جي مرڪزي ڪائونسل جو ميمبر آهي.
21- آڪٽوبر:

”بزمِ ادب ڪراچيءَ“ جو مشاعر و من طرح تي ٿيو.
© 2019 Dr.Pathan. All Rights Reserved.

308 | تذکرہ مخدومانِ ہالا
”مزوانگور جو مٹیخوار کان پچ“

22- نومبر: فقیر محمود ”مل“ پلي (چم 1289ھ/73-1872ع) جو وصال ٿيو سندس والد جو نالو محمد عارف پلي هئو (3- شعبان 1352ھ).

9- دسمبر: محمد ابراهيم ’منشي‘ ولد محمد اسحاق سومرو، ڳوٺ جنهاڻ سومرو ۾ ڄائو.

19- دسمبر: ”سنڌي سڌار سوسائٽي“ طرفان ڪراچي اڪيڊمي هال ۾ سيٺ غلام علي ڇاڳلا جي صدارت هيٺ ”قادر جي قدرت“ جي عنوان تي مشاعرو ٿيو.

22- دسمبر: نذير احمد جروار ”نذير“ ڳوٺ گل محمد جروار تعلقي شهدادڪوٽ ۾ ڄائو.

1934ع

8- جنوري: سنڌ جو شيرين بيان شاعر، پروفيسر محمد بچل ”محبوب سروري“ ڳوٺ هوسڙي تعلقي حيدرآباد ۾ ڄائو.

ساغرِ مي ته ڇا! جيڪي به وٽي ڏي ساقي!
تو هٿان زهر به آيو ته مڙئي خير آهي.

2- فيبروري:

سنڌ جي بزرگ ۽ ڪهن مشق شاعر محمد هاشم ”مخلص“ ٽڪڙائي ولد حافظ احمد جو وصال ٿيو.

16- فيبروري:

”پروانو پٽي“ ولد گل محمد پٽي ڄائو.

9- اپريل:

فقير اله بخش عرف وحدت علي نقرچ ڄائو.

6- مئي:

سنڌي مسلم ادبي سوسائٽي جو سالانو اجلاس ٿيو جنهن ۾ سيد ميران محمد شاهه کي صدر، ڊاڪٽر ابراهيم ”خليل“ کي نائب صدر، خان بهادر محمد صديق ميمڻ جنرل سيڪريٽري، سيد جمال الدين ميمڻ ۽ سيد منن شاهه

تذڪرہ مخدومانِ هالا | 309

ڪي جوائنٽ سيڪريٽري چونڊيو ويو. مخدوم غلام حيدر صديقي رحمۃ اللہ علیہ ۽ حڪيم فتح محمد سيوهاڻي وغيره مٽئي جنگ ڪميٽي جا ميمبر ٿيا.
12- جون:

سنڌ پيپلز پارٽي قائم ٿي. سر شاهنواز ڀٽوان جو صدر منتخب ٿيو.
23- جون:

سر غلام حسين هدايت الله، ”گورنر بمبئي جي ڪائونسل“ تان رٽائرڊ ٿيو.
25- جون:

حافظ محمد هارون ”دلگير“ جو وصال ٿيو (11- ربيع الاول 1353هـ). سيد منن شاه اجناڻي حيدرآبادي جي خانداني شجري جو قلمي نسخو سندس خوشخطي ۾ آهي.

1- جولائي:

عبدالرزاق ”راز“ سومرو ولد محمد حسن ”مسڪين“ سومرو ضلعي شڪارپور ۾ ڄائو.

29- جولائي:

سر غلام حسين هدايت الله جي صدارت ۾ ”سنڌ عليحدہ ڪانفرنس“ ڪراچيءَ ۾ ٿي.

7- ڊسمبر:

ڊاڪٽر نور نبي، ”تنوير عباسي“ ولد گل حسن عباسي ڄائو.

11- ڊسمبر:

سنڌ جو اڳوڻو وزير اعليٰ سائين عبدالله شاهه ڳوٺ واهڙ ضلعي دادو ۾ ڄائو.
(15، رمضان المبارڪ 1354 هـ)

Gul Hayat Institute 1935ع

16- جنوري:

منار فقير راجڙ ولد قبول محمد راجڙ جو وصال ٿيو سندس ولادت 1865ع ۾ ٿي.

24- فيبروري:

اڳوڻو وفاقي وزير عبدالحفيز پيرزادو ڄائو.

12- مارچ:

جمال الدين ”جوڳي“ ولد تاج محمد جمالي ڳوٺ ڀر، ضلعي جيڪب آباد ۾ ڄائو.

- 21- اپریل: ”سند مسلم ادبی سوسائٹی“ جو سالیانو اجلاس ٿيو تقريباً ساڳيا عهديدار چونڊيا ويا.
- 3- مئي: قاضي خدا بخش 34 ووٽ کٽي ڪراچيءَ جو ميمبر چونڊيو سندس مقابلي ۾ حاتم علويءَ 23 ووٽ کنيا.
- 9- مئي: شيخ عبدالمجيد سنڌي، سنڌ جي عليحدگيءَ تي ڪراچيءَ ۾ ليڪچر ڏنو.
- 2- آگسٽ: برطانيا جي پارليامينٽ، گورنمينٽ آف انڊيا ايڪٽ 1935ع منظور ڪيو ۽ آرٽيڪل 42 تحت سنڌ کي بمبئي کان الڳ قرار ڏنو ويو.
- 15- آگسٽ: ”سند آزاد ڪانفرنس“ جي گڏجاڻي حيدرآباد ۾ ٿي.
- 22- سيپٽمبر: مولانا مخدوم غلام محمد ملڪاڻي جو وصال ٿيو.
- 15- آڪٽوبر: سيد نادر علي شاهه ”فراق صوفي“ درٻيلو (ڊپرو) تعلقي ڪنڊياري ۾ ڄائو.
- 25- ڊسمبر: هزهائينيس سر مير علي نواز خان ”ناز“ جو وصال ٿيو پاڻ مير امام بخش خان ٽالپر جو فرزند هئو کيس ڪربلا معليٰ ۾ دفن ڪيو ويو.
- 1- جنوري: گل حسن ”گل“ پرڙو لاڙڪاڻي ۾ ڄائو.
- 20- جنوري: شهنشاهه جارج-۷ جو انتقال ٿيو. ايڊورڊ-۸ نئون شهنشاهه ٿيو.
- 18- فيبروري: پير سيد علي اصغر شاهه ”علي“ ولد پير سيد حزب الله شاهه جو وصال ٿيو.
- 2- مارچ: سيٺ آئيداس مل ٽيڪچند نر بھراڻي ديهانت ڪيو.

- 1- اپریل:
سنڌ کي الڳ صوبي جي حيثيت ملي.
- 9- مئي:
اي ايڇ. ماما، ڪراچيءَ جو ميمبر ٿيو.
- 29- مئي:
گاندھيءَ جي پٽ ھيرا لال، بمبئي جي مسجد ۾ اسلام قبوليو سندس نالو
عبداللہ رکيو ويو. (9 ربيع الاول 1355 ھ)
- 19- جون:
حاجي عبداللہ ھارون، ”سنڌ يونينسٽ پارٽي“ ٺاھي.
- 18- آگسٽ:
پير ميان سيد محمد شاھ (ڄم: 1894ع) ولد پير محمد شير شاھ جيلاني جو
وصال ٿيو.
- 19- آگسٽ:
سر غلام حسين ھدايت الله جي ڪوشش سان ”سنڌ مسلم جماعت“ قائم
ٿي.
- 31- آڪٽوبر:
سنڌ اتحاد تنظيم (پارٽي) جو قيام ٿيو بنيادي اراڪين مان ڪجهه هي هئا:
1- سر شاهنواز خان ڀٽو.
2- سر حاجي عبداللہ ھارون.
3- سر غلام حسين ھدايت الله.
4- راءِ بهادر هوتچند روپا چند ٽنڊاڻي.
5- ڊنگومل.
5- نومبر:
سر غلام حسين ھدايت الله، ”سنڌ مسلم پوليتيڪل پارٽي“ ٺاھي.
- 11- ڊسمبر:
سيد علي احمد شاھ اجاڻي ”ساقی سروريءَ“ جي ولادت ٿي. پاڻ سيد مٺن
شاھ جو چوٿون نمبر فرزند آھي. سندس ڪلام جو مجموعو ”سنگِ در“
طالب الموليٰ اڪيڊمي طرفان شايع ٿيو آھي.

29۔ دسمبر:
محترمہ زرینہ بلوچ جي ولادت ٿي.

1937ع

1۔ جنوري:
ڊاڪٽر حبيب الله صديقي ”حبيب“ ولد ڪريم بخش صديقي پاٽ ضلعي
دادو ۾ ڄائو.

31۔ جنوري:
گورنمينٽ آف انڊيا ايڪٽ 1935ع تحت، سنڌ ۾ پهرئين دفعو صوبائي
اليڪشن ٿي.

14۔ مارچ:
محمد صديق ”سرويج“ آبائي ڳوٺ ابراهيم تارڙو لڳ سجاول ضلعي ٺٽي ۾
ڄائو.

19۔ مارچ:
قاضي محمد دائود جو انتقال ٿيو. پاڻ حافظ حاجي حامد ٽڪڙائي جو پيونمبر
فرزند هئو سندس ولادت 1286ھ ڌاري اڳين ٽڪڙ ۾ ٿي. سندس تخلص
”دائود“ هو.

22۔ مارچ:
سر غلام حسين هدايت الله سنڌ جو پهريون وزير اعليٰ ٿيو.
31۔ مارچ:

پير سيد حامد شاه راشديءَ جو وصال ٿيو. پاڻ پير حسام الدين راشديءَ
پير علي محمد راشدي جو والد هئو.
29۔ اپريل:

سيد محمد ڪامل شاه جو وصال ٿيو. پاڻ سيد ميان قبول محمد شاه جو
فرزند هو.
4۔ جولائي:

يار علي شاه ”محسن ڪڪڙائي“ ولد احمد شاه ڄائو.
3۔ آگسٽ:

سنڌ قانون ساز اسيمبلي جو اجلاس شروع ٿيو. 1۔ سيپٽمبر تائين هليو.

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 313

14- آگست:

سید ظفر حسن ڄائو. سنڌي ادبي بورڊ جو سيڪريٽري ٿي رهيو سندس انتقال 8- مارچ 1998ع تي ٿيو.

18- آڪٽوبر:

سنڌ جي وزير مڪي گويند رام استعيفيٰ ڏني.

13- ڊسمبر:

اسماعيلين جو موجوده روحاني پيشوا، آغا خان شهزادو ڪريم الحسين شاه، جنيوا ۾ ڄائو.

1938ع

11- جنوري:

مخدوم بصراالدين صديقي جو وصال ٿيو.

6- فيبروري:

شيخ عبدالمجيد جي ڪراچي واري رهائش گاهه تي ”آل انڊيا مسلم ليگ سنڌ“ جو افتتاح ٿيو.

26- فيبروري:

سنڌ قانون ساز اسيمبلي جو اجلاس شروع ٿيو.

1- مارچ:

سید غلام رسول شاه ”سوز تڪڙائي“ اصغر آباد، حيدرآباد ۾ ڄائو.

21- مارچ:

سنڌ وزارت مستعفي ٿي. يونائيٽيڊ پارٽي، آزاد هندو ميمبرن سان گڏجي حڪومت ٺاهي.

23- مارچ:

خان بهادر الله بخش سومرو، سنڌ جو وزير اعليٰ ٿيو.

13- اپريل:

نمرالدين محمد مقبول ڀڳهيو عرف ”قمر شهباز“ ڄائو.

19- مئي:

سنڌ قانون ساز اسيمبلي جو اجلاس شروع ٿيو. 1- جون تائين هليو.

- 1- جولائي: ملڪ سڪندر خان جي ولادت ٿي.
- 15- جولائي: وزير اعليٰ سنڌ الله بخش سومري يونائيٽيڊ پارٽي تان استعيفيٰ ڏني.
- 19- جولائي: آغا غلام نبي خان ولد آغا گل حسن دراني جو شڪارپور ۾ انتقال ٿيو. سندس تخلص ”آغا صوفي“ هو. ”سچل سرمست“ نالي ڪتاب لکيائين. جيڪو گهڻو مشهور ٿيو.
- 1- آگسٽ: جي ايڇ گيرٽ (Garaet) سنڌ جو قائم مقام گورنر ٿيو.
- 4- سيپٽمبر: ”مسلم ليگ پارليامينٽري بورڊ صوبي سنڌ“ جو قيام عمل ۾ آيو.
- 7- آڪٽوبر: قائد اعظم حيدرآباد کان خاص ريل جي ذريعي ڪراچي پهتو.
- 8- آڪٽوبر: سر عبدالله هارون ڪراچيءَ ۾ صوبائي مسلم ليگ ڪانفرنس سڏائي. قائد اعظم ان جي صدارت ڪئي.
- 16- آڪٽوبر: قائد اعظم محمد علي جناح اندرون سنڌ جي دوري تي ڪراچي کان جيڪب آباد روانو ٿيو.
- 7- نومبر: خان بهادر حاجي امام بخش خان عرف شاهنواز خان جتوئي جو وصال ٿيو. سندس تخلص ”صابر“ هئو.
- 7- ڊسمبر: آغا خان، يورپ کان ڪراچي پهتو.
- 29- ڊسمبر: پير ميان احمد علي عرف غلام رسول صديقي جو هالا ۾ انتقال ٿيو. سندس تدفين ڪربلا معليٰ ۾ ٿي.

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 315

1939ع

4۔ جنوري:

سند قانون ساز اسيمبلي جو اجلاس شروع ٿيو. 28۔ جنوري تائين هليو.

9۔ جنوري:

سر غلام حسين هدايت الله، مسلم ليگ قانون ساز پارٽي سند تان استعيفيٰ ڏني.

25۔ جنوري:

سردار شبير محمد بجاراڻي وفات ڪئي.

13۔ فيبروري:

سند قانون ساز اسيمبلي جو اجلاس شروع ٿيو. 30۔ مارچ تائين هليو.

7۔ مارچ:

حضرت مولانا عبيدالله سندي رحمۃ اللہ علیہ طويل جلاوطني بعد S.S.El-MEDINA جي ذريعي 8 وڳي ڪراچي پهتو.

9۔ مارچ:

فقير هدايت علي ”نجفي“ ولد ميان تراب علي تنيو جي وفات ٿي.

6۔ جولائي:

محمد اسلم خان پناڻ ولد حافظ محمد خان پناڻ ڳوٺ علي بخش پٿرانگ ۾ ڄائو. سندس تخلص ”شاهد“ آهي.

1۔ آگست:

امام بخش ميمڻ ”عاصم“ ولد محمد اسحاق شڪارپور ۾ ڄائو.

4۔ آگست:

حضرت غوث الحق مخدوم نوح رحمۃ اللہ علیہ جي موجوده سڃاده نشين جناب مخدوم محمد امين ”فهيم“ ولد حضرت مخدوم محمد زمان ”طالب الموليٰ“ جن جي ولادت هالا نوان ۾ ٿي:

گل خوش رنگ نمودار شد به گلشن نوح

ہزار بار مبارک زميد شام و صبح

استاد سيندو خان سيد

1- سيپٽمبر:
ڊاڪٽر ميمڻ عبدالغفور سنڌي ولد حاجي رحيم بخش ميمڻ لاڙڪاڻي ۾
ڄائو.

30- سيپٽمبر:
پير احسان الله شاه راشدي جو وصال ٿيو (15- شعبان 1358هـ). پير
صاحب عمر جو گهڻو حصو ڳوٺ پير جهنڊي ۾ گذاريو برادري تنازعي
ڪارڻ اهو ڳوٺ ڇڏي ان جي ڀرسان ٻيو ڳوٺ ”درگاه شريف“ جي نالي
ٻڌائي رهڻ لڳو.

12- آڪٽوبر:
سنڌ جي نامياري صوفي ”ڀيل فقير“ ولد عبدالواسع جو وصال ٿيو. سندس
ولادت 1965ع ۾ سلطان ڪوٽ اسٽيشن کان ڇهه ڪلوميٽر پري پلي جي
ويجهو شڪارپور ۾ ٿي.

12- آڪٽوبر:
عبدالحميد ميمڻ، ”حميد سنڌي“ ڄائو.
2- نومبر:

ڀڳت ڪنور رام کي پير صاحب ڀرچونڊي جي مريد، جان محمد جلباڻي
رڪ اسٽيشن تي بندوق هڻي قتل ڪيو.
19- نومبر:

سرڪار طرفان ”منزل گاه“ تي زوري قبضو ڪيو ويو.
24- ڊسمبر:

حضرت مولانا عبيدالله سنڌي رحمۃ اللہ علیہ ڳوٺ پير جهنڊو ۾ ”جمنا نرڊا سنڌ ساگر
پارٽي“ قائم ڪئي.

1940ع

26- جنوري:

سنڌ ليجسليٽو اسيمبلي جو اجلاس ٿيو.
2- فيبروري:

سر عبدالله هارون، مسلم ليگ جي هاءِ ڪمانڊ ڏانهن تاريخي خط تحرير
ڪيو جنهن ۾ انهن کي اشارو ڏنائين ته هاڻي ڪلي طرح هندستان جي
ورهائيءَ ۽ پاڪستان لاءِ مطالبو ڪيو. ”انهيءَ خط جي بنياد تي لاهور واري

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 317

اجلاس برپیش کرڻ لاءِ مشهور ”قرارداد پاڪستان“ جو مسودو تيار ٿيو.
3- مارچ:

مرزا نادر بيگ ”نادر“ ولد شمس العلماء مرزا قليچ بيگ جو وصال ٿيو.
14- مارچ:

ميان عبدالرحيم ولد ميان ولي محمد درس جو وصال ٿيو.
18- مارچ:

مير بنده علي خان ٽالپر سنڌ جو وزير اعليٰ ٿيو.
23- مارچ:

قرارداد پاڪستان منظور ٿي.
1- اپريل:

سنڌ مسلم ادبي سوسائٽي طرفان حيدرآباد ۾ ”مدرسة البنات“ قائم ڪيو ويو. جنهن جو سنگ بنياد حضرت مولوي مخدوم غلام حيدر صديقي رحمۃ اللہ علیہ جن رکيو.
15- مئي:

سيد رکيل شاهه ”رڪيل“ جو وصال ٿيو.
14- آگسٽ:

احمد خان ”آصف مصراڻي“ پرائمري اسڪول پير ڳڻيو، دادو ۾ پرائمري استاد مقرر ٿيو.
27- آگسٽ:

راج محمد ”جمال“ پليءَ جي ولادت ٿي. (23- رجب 1359هـ). پاڻ خانصاحب عطا محمد پلي جو فرزند هئو.
31- آگسٽ:

سيد حاجي ميان پير شاهه لڪياري جو وصال ٿيو (27- رجب 1359هـ). سندس والد سيد جيئندل شاهه لڪياري هئو. هي لڪياري ساداتن جي ميان پوٽه شاخ مان آهن ۽ آباء و اجداد کان مخدوم نوح رحمۃ اللہ علیہ جن جا مريد آهن.

21- سيپٽمبر:

سيد خورشيد احمد شاهه اجناڻي ”ساغر“ تولد ٿيو. پاڻ سيد حيدر شاهه ”حيدر“ اجناڻيءَ جو وڏو فرزند ۽ پگدار آهي. (19 شعبان 1359هـ)

28- آڪٽوبر:

امام انقلاب حضرت مولانا عبيدالله سنڌي رحمۃ اللہ علیہ، دينپور، رياست بهاولپور ۾
بيت الحڪمت قائم ڪيو.

10- نومبر:

حاجي ميان علي محمد ”قادري“ ولد ميان بهاء الدين، سجاده نشين درگاه قادريه
لاڙڪاڻي جو وصال ٿيو. سندس ولادت 1856ع ۾ ٿي.

1941ع

11- جنوري:

”مسجد منزل گاه“ بابت ڪورٽ فتويٰ ڏني، جنهن ۾ مسجد منزل گاه کي
تڪراري جاءِ قرار ڏنو ويو.

4- فيبروري:

سنڌ جي مشهور صوفي بزرگ محمد فقير ڪتياڻ عرف ”فقير صاحب“ ولد
حيدر خان ڪتياڻ جو وصال ٿيو. سندس ولادت 1876ع ۾ ٿي.

14- فيبروري:

سيٺ سر عبدالله هارون ’ڪراچي ميل‘ ذريعي ڪراچي کان لاهور پهتو.

22- فيبروري:

سنڌ مسلم ليگ آرگنائيزنگ ڪميٽي جي پهرئين گڏجاڻي سن ضلعي دادو
۾ ٿي.

26- فيبروري:

سنڌ قانون ساز اسيمبليءَ جو اجلاس شروع ٿيو.
6- مارچ:

مير بنده علي خان ٽالپر سنڌ جي وزارت اعليٰ تان استعيفيٰ ڏني. الله بخش
وزير اعليٰ ٿيو.

28- مارچ:

چوٿين آل سنڌ ادبي ڪانفرنس، ڪشنچند ”بيوس“ جي صدارت هيٺ
ڪراچيءَ ۾ ٿي.

2- اپريل:

سنڌ قانون ساز اسيمبليءَ جو اجلاس پورو ٿيو.

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 319

7- آگست:

رابندر نات تئگور جو دیھانت ٿيو. سندس ولادت 7- مئي 1861ع ۾ ٿي.

1- ڊسمبر:

امير علي شاه ”امير بخاري“ ولد سيد جعفر علي شاه بخاري ڄائو.

15- ڊسمبر:

سنڌ قانون ساز اسيمبلي جو اجلاس شروع ٿيو 23- ڊسمبر تائين هليو.

1942ع

5- جنوري:

حضرت مولوي مخدوم غلام حيدر صديقي رحمۃ اللہ علیہ، هالا ۾ هاءِ اسڪول (موجوده مخدوم غلام حيدر گورنمينٽ هاءِ اسڪول) قائم ڪيو جنهن جو سنگ بنياد سنڌ جي وزير تعليم پير الاهي بخش رکيو.

7- جنوري:

قانون ساز اسيمبلي پروڊا ”PRODA“ جو قانون منظور ڪيو.

28- جنوري:

علامہ مير محمد نورنگي جي وفات ٿي (10- محرم 1361هـ).

8- فيبروري:

استاد سينڌو خان ’صيد‘ ولد هندو خان انتقال ڪري ويو. استاد جي ولادت

1880ع ۾ ٿي.

12- فيبروري:

سنڌ جي گورنر، الله بخش سومري جي وزارت کي ختم ڪري ڇڏيو.

18- فيبروري:

سيد فتح الدين شاه ”مسڪين“ عرف هادي بخش شاه ولد سيد روشن شاه جو ٽنڊي جهانپان ۾ انتقال ٿيو. سندس ولادت 1880ع ۾ ٿي.

14- مارچ:

حُرن خيرپور جي ناظم پوليس غلام رسول شاه کي ڪينواري وٽ سندس اٿالي جي موجودگيءَ ۾ قتل ڪري ڇڏيو.

27- اپريل:

سر حاجي عبدالله هارون جو وصال ٿيو.

- 11- مئي: رئیس فقیر بخش خان کاجيءَ جو انتقال ٿيو.
- 16- مئي: حُرَن لاهور ميل کي اڏيرو لعل ۽ ٽنڊو آدم جي وچ ۾ کيرايو.
- 1- جون: انگريزن اوڀر سنڌ جي چئن ضلعن سکر، خيرپور، نواشاهه ۽ سانگهڙ ۾ مارشل لا لڳائي.
- 20- جون: ڀڳت ٿيئون رام ولد ڀڳت چيلارام جو حيدرآباد ۾ ديهانت ٿيو.
- 28- جون: حاجي محمد اسماعيل جان ”روشن“ مجدي سرهندي جو وصال ٿيو (14- جمادي الثاني 1361هـ). پاڻ حضرت آغا حاجي محمد حسن جان سرهندي جو فرزند هئو.
- 15- جولائي: نياز علي شاه ”مرشد گيلاني“ ولد سيد اظهر علي شاه ”اظهر گيلاني“ ڄائو.
- 9- آگسٽ: ’ڪوئٽ انڊيا‘ تحريڪ شروع ٿي.
- 10- آڪٽوبر: خان بهادر الله بخش سومري کي بحیثیت وزیر اعلیٰ بر خاست ڪيو ويو.
- 19- آڪٽوبر: سر غلام حسين هدايت الله نئين سنڌ وزارت ٺاهي.
- 23- آڪٽوبر: سر غلام حسين هدايت الله، مسلم ليگ ۾ شامل ٿيو.
- 13- ڊسمبر: حڪيم فتح محمد سيوهاڻي ولد خليفه غلام محي الدين جو انتقال ٿيو.

1943ع

- 7- جنوري: عبداللطيف انصاري هالا ۾ ڄائو. پاڻ حافظ عبدالڪريم لعلواڻي انصاري جو فرزند آهي. 1992ع کان 1996ع تائين استنت ايدو وڪيٽ جنرل سنڌ جو فرزند آهي.

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 321

تي رهيو.

24- فيبروري:

نواب حاجي غلام حيدر خان لغاري جو وصال ٿيو.

24- فيبروري:

سنڌ قانون ساز اسيمبليءَ جو اجلاس شروع ٿيو ۽ 6- مارچ تي ختم ٿيو.
3- مارچ:

سنڌ اسيمبلي قرارداد پاڪستان منظور ڪئي.
20- مارچ:

پير پاڳاري پير صبغت الله شاه راشدي کي بغاوت جي الزام ۾ قاسمي ڏني وئي.
14- مئي:

خان بهادر الله بخش سومرو (ڄم 1900ع) ولد حاجي محمد عمر سومرو شهيد ٿي ويو. ”صبح جو شڪارپور ۾ ٿانگي ۾ سوار ٿي. هڪ طرف کان جيئن واپس پئي آيو ته ڪن ماڻهن مٿس پستول مان ٻه فائر ڪري کيس شهيد ڪري وڌو ۽ پڇي ويا. سندس خاندان مان هي ٽيون شهيد هو.“
13- جون:

مسلم ليگ صوبي سنڌ جو ڪراچيءَ ۾ اجلاس ٿيو.
15- آڪٽوبر:

غلام مصطفيٰ ”مشتاق“ ولد عبدالرحيم ميمڻ لاڙڪاڻي ۾ ڄائو.
5- ڊسمبر:

حضرت مولانا عبيدالله سنڌي رحمۃ اللہ علیہ سنڌ ۽ لاهور جي دوري بعد جامعہ مليه دهلي پهتو.

Gul Hayat Institute

1944ع

15- جنوري:

وڏيري حاجي خان محمد انڙ جو وصال ٿيو (18- محرم 1363هـ). گهڻو وقت بستر ڪت لوڪل بورڊ نوابشاه جو ميمبر ٿي رهيو.
30- مارچ:

ماسٽر خادم حسين علوي هالا ۾ ڄائو. سندس والد آخوند عبدالرحمان علوي ۽ تخلص ’همدم سروري‘ آهي. پاڻ ’بزم طالب الموليٰ شاخ هالا‘ جو سرگرم

رڪن آهي. زير مطالعہ ڪتاب جي مسودي جي نقل ٺاهڻ ۾ وڏي مدد ڪيائين.

دريا جي موج مستيءَ ۾ ڪنارن کي ڏسي رهيو
سندس دهشت ۽ وحشت جي اشارن کي ڏسي رهيو
همدم

16- اپريل:

پنجين آل سنڌ ادبي ڪانفرنس، زير صدارت شيخ محمد ابراهيم 'خليل'
لاڙڪاڻي ۾ ٿي.

17- اپريل:

امام انقلاب حضرت مولانا عبيدالله سنڌي رحمۃ اللہ علیہ جمعيت طلباء سنڌ کي
حيدرآباد ۾ خطاب ڪيو.

22- آگسٽ:

حضرت امام انقلاب مولانا عبيدالله سنڌي رحمۃ اللہ علیہ جو دينپور، بهاولپور رياست ۾
انتقال ٿيو.

26- سيپٽمبر:

خانبھادر الله بخش سومرو جي قتل جي سلسلي ۾ خانبھادر محمد ايوب
ڪھڙي کي گرفتار ڪري مٿس ڪيس هلايو ويو.

7- ڊسمبر:

ولي محمد 'وفا' پلي ولد خانصاحب عطا محمد پلي ڄائو. سندس شمار سنڌ
جي بهترين غزل گو شاعرن ۾ ٿئي ٿو.

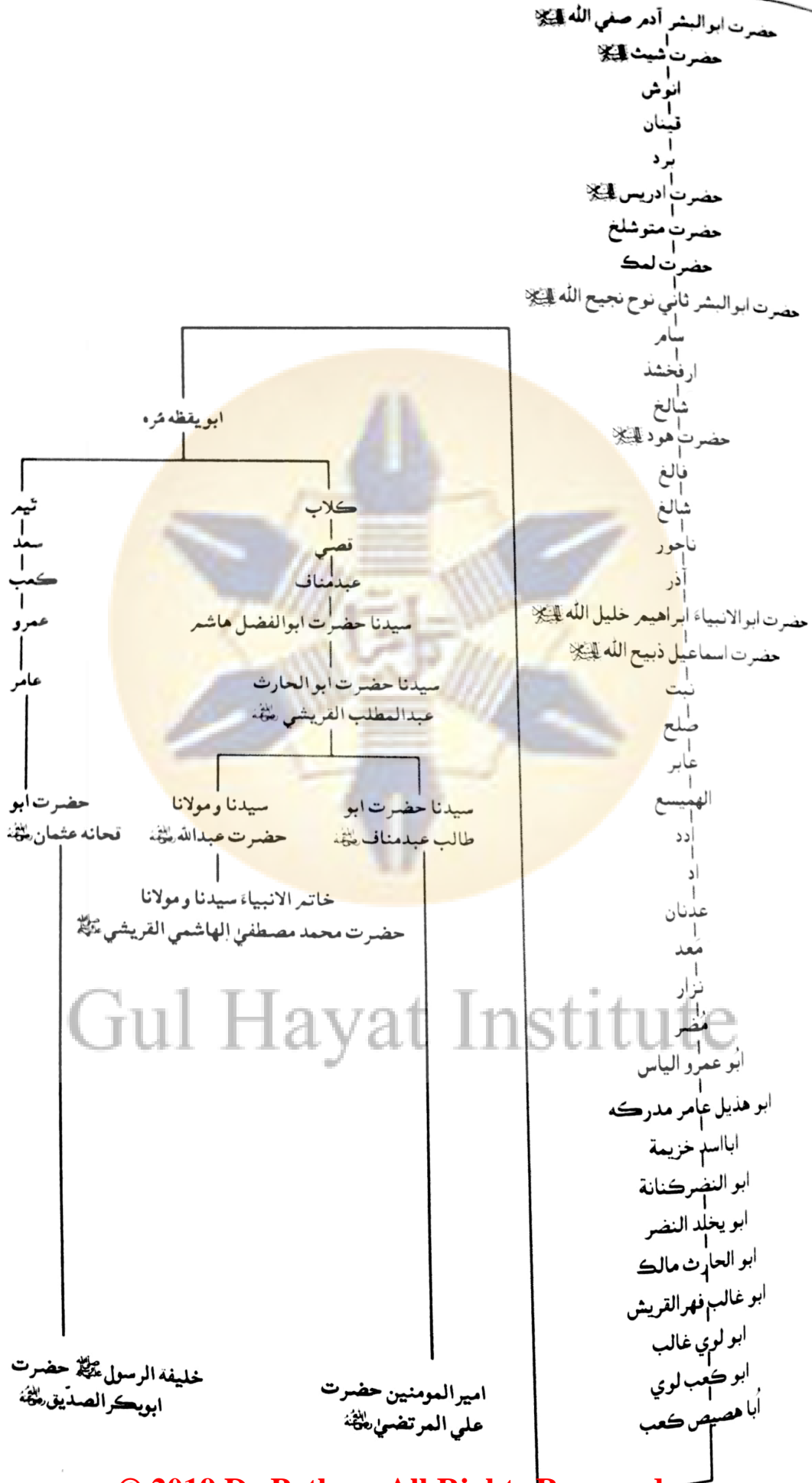
15- ڊسمبر:

حضرت غوث الحق مخدوم نوح رحمۃ اللہ علیہ جي 16- سجاده نشين حضرت مخدوم
غلام محمد 'مغموم' جن جو مغرب جي اذان وقت هالا نوان ۾ وصال ٿيو.
سندن فرزند حضرت مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ سائين رحمۃ اللہ علیہ جن
حضرت غوث الحق مخدوم نوح رحمۃ اللہ علیہ جن جي 17- سجاده نشين جي حيثيت
سان مسند خلافت تي ويٺا.

۱: شجرہ عالی نسب:

326 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

2: حضرت بادشاہ پیر دستگیر رحمۃ اللہ علیہ:

3: اجناسي سادات:

حضرت امام ابو الحسن موسيٰ كاظم عليه السلام

سيد ابو الحسن جعفر ثاني الحواري عليه السلام

سيد ابو علي الحسن الشائر عليه السلام

سيد ابو الحسن علي الحواري عليه السلام

سيد الحسين الحواري عليه السلام

سيد ابو الحسين علي الحواري عليه السلام

سيد ابو محمد يوسف سبزواري عليه السلام

سيد محمد سبزواري عليه السلام

سيد احمد ترمذي بخاري عليه السلام

سيد مير علي شاه ترمذي عليه السلام

سيد حسين شاه ترمذي عليه السلام

سيد محمد ترمذي شيرازي عليه السلام

سيد مير علي هراتي عليه السلام (*)

سيد حيدر شاه هراتي عليه السلام

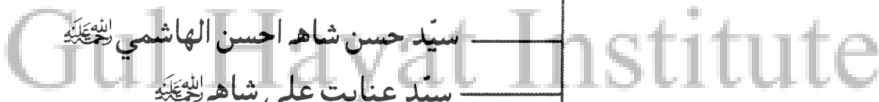
سيد مير علي سندي عليه السلام

سيد شرف الدين شاه عليه السلام
(مستندس اولاد كي شرف پوتا به چوندا آهن)

سيد جلال عرف جراتي عليه السلام

سيد ابوبكر عرف بكر عليه السلام
(دسوس: 328)

سيد اسدالله شاه بيخود حسيني جي تحقيق مطابق هيءُ سيد مير علي هراتي دراصل مير سيد علي ترخان
مثر راوي سيد شبير هاتف تڪرائي.

وصول: 13 محرم 1303ھ/ 23 اکتوبر 1885ء۔

4: رضوی ء نقوی سادات:

5: حضرت بیبی اسماء الخثعمیہ رضی اللہ عنہا:

6: حضرت بیبی نائِلة الفرافِصة التغلِبية رَحِمَہُ اللہ عَزَّوَجَلَّ:

7: جنرل مسلم اليربوعي الذبياني:

قيس عيلان

سعد

غفتان

ريث

بغيفض

ذبيان

سعد

عوف

مره

غيفظ

يربوع

جناب

معاويه

الحارث

عَلَفَة

عَقِيل

الْحَزْبَاءُ

(يزيد بن عبدالمالك بن مروان جي زال)

مالك

عامر

ربيع

اسعد

رياح

عقبه

جنرل مسلم اليربوعي الذبياني

(لاڏاڻو محرم 64ھ / آگسٽ 683ع)

¹ اشرس بن شبيب بن السكون جي زال تجيب بنت ثوبان بن سليم بن رهاء المزحجي هتي جنهن مان اشرس جا پڻ خاندان پيدا ٿيا بنو عدي ۽ بنو سعد. سندن "تجيبي" نسبت انهيءَ عورت ڏانهن آهي. ابن حزم ص: 429

² اڪيدر بن عبد الملك الكندي مالڪ دور الجندل احد نصاري العرب.

³ بشر بن عبد الملك جي شادي الضهيا (الصهيا) بنت حرب سان ٿي. هيءَ ابو سفیان جي پيڻ ۽ امير معاوية جي پلي هئي.

334 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

9: حضرت ابن الجوزي رحمته الله عليه

حضرت ابو بكر الصديق رضي الله عنه

حضرت محمد

حضرت القاسم

حضرت عبدالرحمان

حضرت عبدالله

حضرت محمد

حضرت القاسم

حضرت النضر

حضرت القاسم

حضرت عبدالله

حضرت جعفر الجوزي

حضرت محمد

حضرت احمد

حضرت حمادي

حضرت عبدالله

حضرت عبيدالله

حضرت علي

حضرت محمد

حضرت ابي الحسن علي

(وصال: 514 هـ / 1120 ع)

شيخ السلام

حافظ جمال الدين ابو الفرج عبدالرحمان البكري

التيمي القرشي الحنبلي البغدادي رحمته الله عليه

"ابن الجوزي"

(ولادت: 508 هـ / 1115 ع)

(وصال: 12 رمضان 597 هـ / 15 جون 1201 ع بغداد)

(امام احمد بن حنبل رحمته الله عليه جي قبرستان ۾ سندن تدفين ٿي)

10: پیر قائم الدین عرف کامل صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ:

حضرت غوث الحق مخدوم نوح رحمۃ اللہ علیہ

حضرت مخدوم جنگ جلال الدین رحمۃ اللہ علیہ

میان ابو الفتح رحمۃ اللہ علیہ

میان شاہن سپہ رحمۃ اللہ علیہ

میان عبدالوسع رحمۃ اللہ علیہ

میان محمد صفی رحمۃ اللہ علیہ

میان مورثل رحمۃ اللہ علیہ

حضرت پیر میان قائم الدین اول رحمۃ اللہ علیہ

میان جمن رحمۃ اللہ علیہ

میان ورثل رحمۃ اللہ علیہ

حضرت پیر میان قائم الدین عرف میان کامل صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ

پیر میان جمن صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ

336 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

11: حضرت پیر میان محمد علی صدیقی قریشی رحمہ اللہ:

حضرت غوث الحق مخدوم نوح رحمہ اللہ

حضرت مخدوم امین محمد اول رحمہ اللہ

حضرت مخدوم میان (فتح الدین محمد) قتن رحمہ اللہ

حضرت مخدوم میان عبدالملک رحمہ اللہ

میان نالیچگو رحمہ اللہ

میان ستابو رحمہ اللہ

میان شیخ فرید رحمہ اللہ

میان محمد افضل رحمہ اللہ

میان محمد کریم رحمہ اللہ

حضرت میان محمد علی صدیقی قریشی ہالائی رحمہ اللہ

(حضرت مخدوم امین محمد ثانی رحمہ اللہ جو نانوں)

12: نور پور وارا پیر صاحبان:

پيرميان رب ركيو رحمۃ اللہ علیہ کان بعد جو شجر و پيرميان علي نواز بن پير شير محمد صاحب کان مليو.

13: حضرت مخدوم محمد حسن صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ:

14: درگاہ شریف ہالا جا مجاور:

(حافظ عبدالواحد جو اولاد)

340 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

15: درگاه شریف هالا جا مجاور:

(حافظ عبدالسلام جو اولاد)

Gul Hayat Institute

عالیجناب حضرت مخدوم محمد زمان سرکار اللہ علیہ
14 سجّادہ نشین درگاہ حضرت غوث الحق مخدوم نوح اللہ علیہ

عاليجناب حضرت مخدوم غلام محمد عرف گل سائين رحمہ اللہ
16 سجّادہ نشين درگاہ حضرت غوث الحق مخدوم نوح رحمہ اللہ

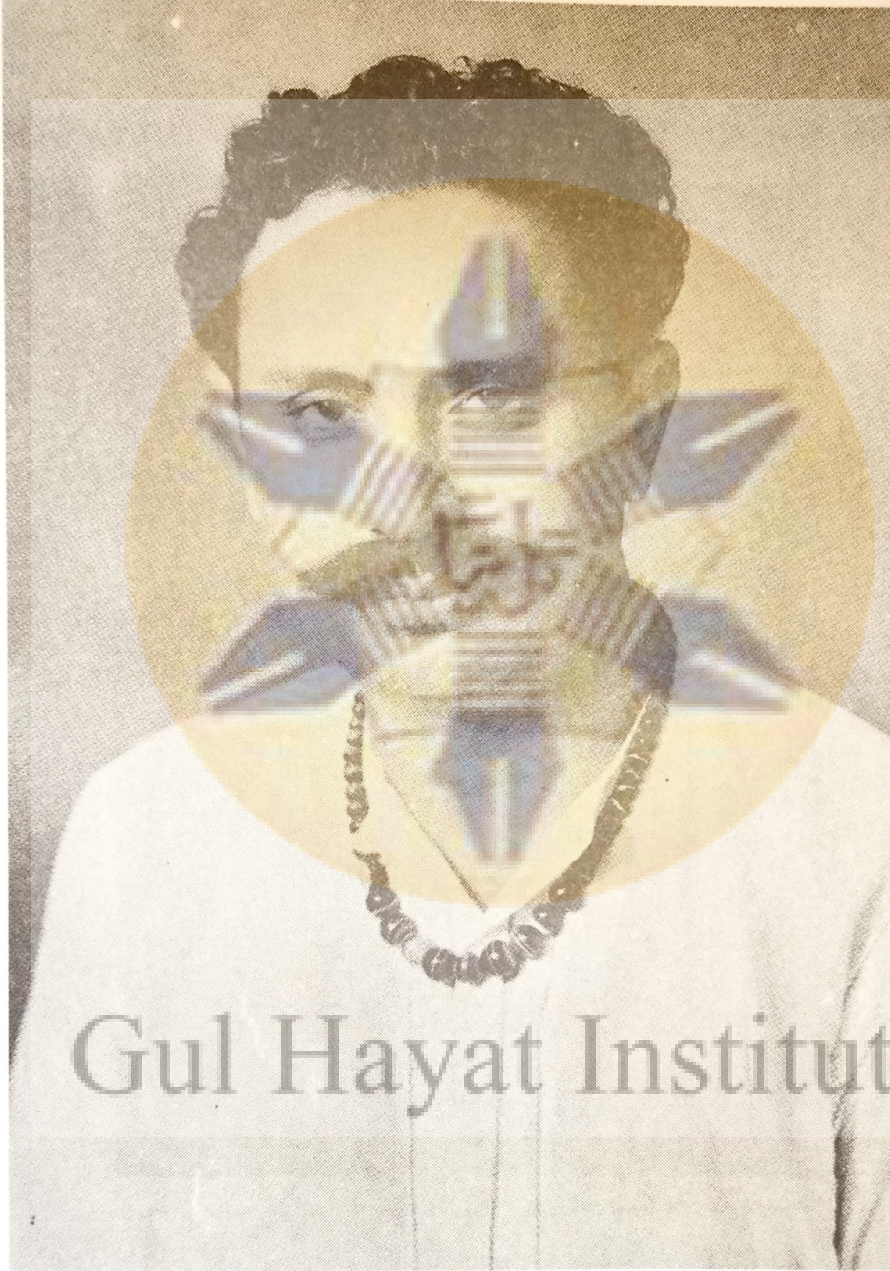
تذکرہ مخدومان ہالا | 345

Gul Hayat Institute

عالیجناب حضرت مخدوم غلام محمد ﷺ

16 سجّادہ نشین درگاہ شریف ہالا

عالیجناب حضرت مخدوم محمد زمان طالب المولیٰ
17 سجّادہ نشین درگاہ شریف ہالا

عالیجناب حضرت مخدوم محمد امین فہیم رحمۃ اللہ علیہ
18 سجّادہ نشین درگاہ شریف ہالا

عاليجناب حضرت مخدوم میان الہ بچایو بن
عاليجناب مخدوم ظہیر الدین رحمہ اللہ

عالیجناب حضرت مولوی مخدوم غلام حیدر بن
عالیجناب مخدوم ظہیر الدین رحمۃ اللہ علیہ

تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا | 351

عاليجناب مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ رحمہ اللہ

Gul Hayat Institute

عَالِيَجَنَابِ مَخْدُومِ مُحَمَّدٍ زَمَانِ، طَالِبِ الْمَوْلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

عَالِيَجَنَابِ مَخْدُومِ مُحَمَّدِ امِينِ فَهِيمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، مَخْدُومِ خَلِيقِ الزَّمَانِ،

مَخْدُومِ شَفِيقِ الزَّمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، مَخْدُومِ رَفِيقِ الزَّمَانِ، مَخْدُومِ سَعِيدِ الزَّمَانِ،

مَخْدُومِ نَوِيدِ الزَّمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، مَخْدُومِ جَمِيلِ الزَّمَانِ،

مَخْدُومِ شَكِيلِ الزَّمَانِ، مَخْدُومِ عَقِيلِ الزَّمَانِ

عالیجناب مخدوم محمد زمان طالب المولیٰ محفل مشاعرہ پر پنہنجو
کلام پڑھی رہیا آھن، ویلن پر فقیر سرشار عقیلی، جانثار مومن ۽
سید علی احمد شاہ اجٹائی نمایان آھن۔

وقت پر مخدوم زمان طالب المولیٰ، کابی کان مخدوم محمد امین فہیم، ساچی کان پیر اعجاز حسین سندن ٹیک پوپان سید جزیل شاہ، ان جی ساچی دایو محمد ہاشم مہر، رئیس غلام محمد خان نظاماٹی، خلیفہ امام بخش، بلکل ساچی محمد زمان کاکا، پارتن جی قطار پڑوت پر مخدوم خلیق الزمان، سندن کابی مخدوم رفیق الزمان، سید شاہ مردان شاہ، سید آفتاب شاہ، سندن ساچی پیر میان احمد علی.

عالیجناب مخدوم محمد زمان طالب المولیٰ پنجاب جی مسافریء دوران

حضرت مولوي مخدوم غلام حیدر حضرت مخدوم محمد زمان طالب المولیٰ ء

حضرت میان غلام محی الدین صدیقی (1933/1932)

عالیجناب مخدوم محمد زمان طالب المولیٰ صاحب ۽ پیر علی بہادر صدیقی
قریشی، مخدوم خلیق الزمان جی شادیء جی موقعی تی (1975)

عاليجناب مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ، سيد جمال شاہ يائوني،
تاج محمد شيخ، الھذنو شيخ، شفيع محمد شھنشاہ، خليفو آچر شيدي
۽ فتح محمد شيخ

عالیجناب حضرت مخدوم محمد امین فہیم سائین رحمۃ اللہ علیہ
8 فیبروری 1982، گوث دودو خان پیرو (سانگھڑ)

عاليجناب حضرت مخدوم محمد امين فھيم سائين رحمۃ اللہ علیہ (وڈو بنگلو ہالا)

تذکرہ مخدومان ہالا | 361

عاليجناب مخدوم محمد امين فہيم سائين رحمہ اللہ (1997 جي اليڪشن دوران، هالا)

عالیجناب حضرت مخدوم محمد امین فہیم، مخدوم خلیق الزمان،
محمد رفیق الزمان، مخدوم شفیق الزمان

تذکرہ مخدومان ہالا | 363

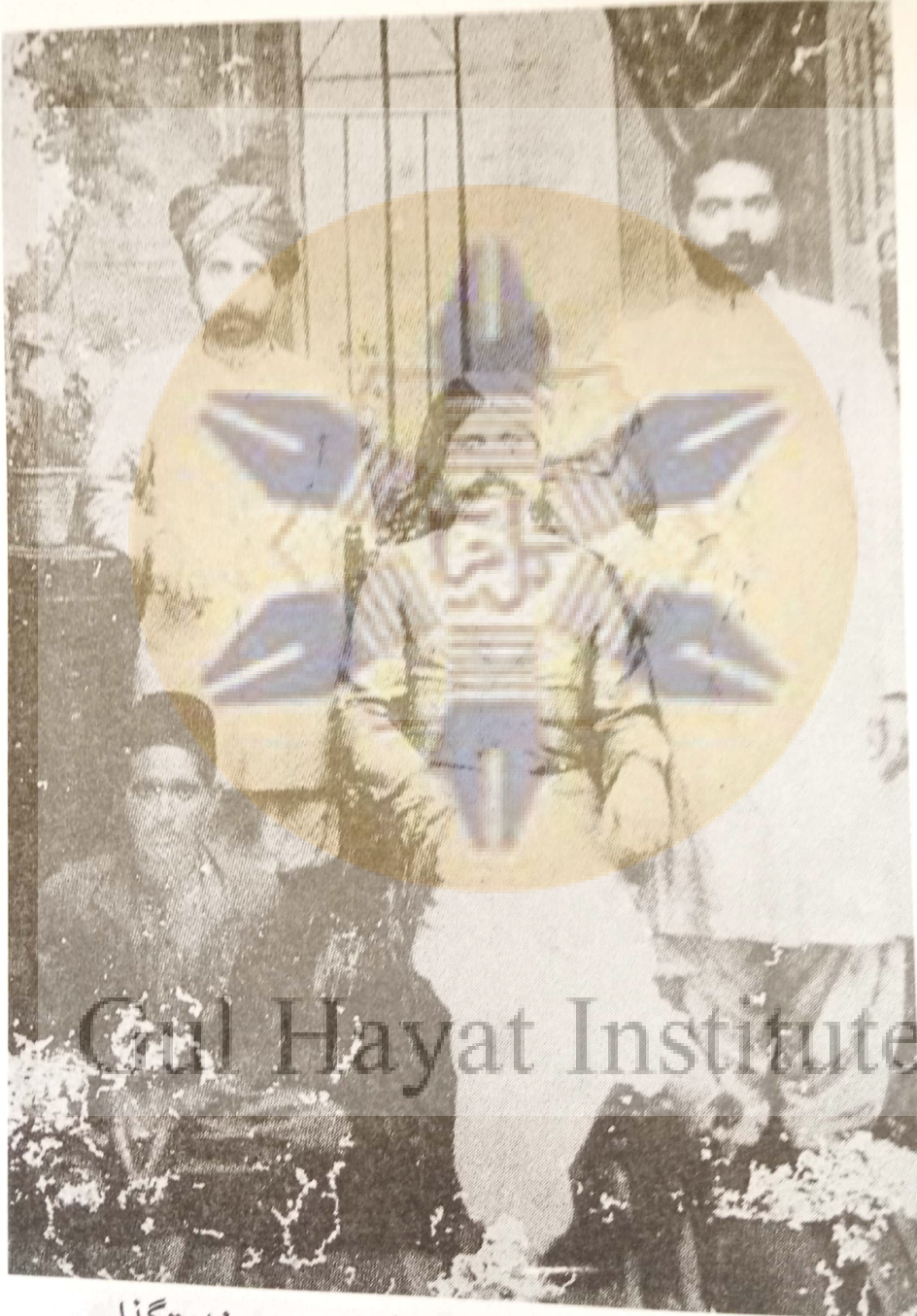

عالیجناب حضرت مخدوم محمد امین فہیم سائین رحمہ اللہ، مخدوم خلیق الزمان،
مخدوم سعید الزمان، مخدوم جمیل الزمان، مخدوم عقیل الزمان،
مخدوم غلام محی الدین (اناس بنگلو ہالا)

عالیجناب حضرت مخدوم محمد امین فہیم سائین رحمۃ اللہ علیہ، مخدوم خلیق الزمان،
مخدوم جمیل الزمان ء محمد حنیف خان وریاہ (درگاہ شریف، ہالا)

تذکرہ مخدومان ہالا | 365

عالیجناب مخدوم میان الہ بچایو پنہنجی خدمتگذار
اللہ ورائی کتل ۽ پین سان گڈ

عاليجناب مخدوم پير پنيلا تو "پنيل" صديقي قريشي رحمۃ اللہ علیہ

حضرت مخدوم پیر میان غلام حسین "شیدا" صدیقی قریشی رحمہ اللہ

مخدوم پیر میان غلام رسول صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ

مخدوم پیر میان اعجاز حسین بن
مخدوم میان غلام رسول صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ

حضرت مخدوم پیر میان غلام سرور "سرور" صدیقی قریشی رحمہ اللہ

مخدوم پیر میان غلام محی الدین صدیقی قریشی رحمہ اللہ

پیر میان غلام سرور "سرور"، پیر میان غلام رسول صدیقی قریشی ء پیا

حضرت پیر میان امام علی صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ
(1906-1974 ع)

حضرت پیر میان امام علی صدیقی، جو وڈو فرزند
حضرت پیر میان محمد صدیق عرف علی انور صدیقی رحمہ اللہ

Gul Hayat Institute

حضرت پیر میان امام علی صدیقی، جو بیو نمبر فرزند سابق ایم پی ای
حضرت پیر میان علی بہادر صدیقی رحمہ اللہ، 1 مئی 1979 ع. ہالا

374 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

حضرت پیر میان جمن صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ

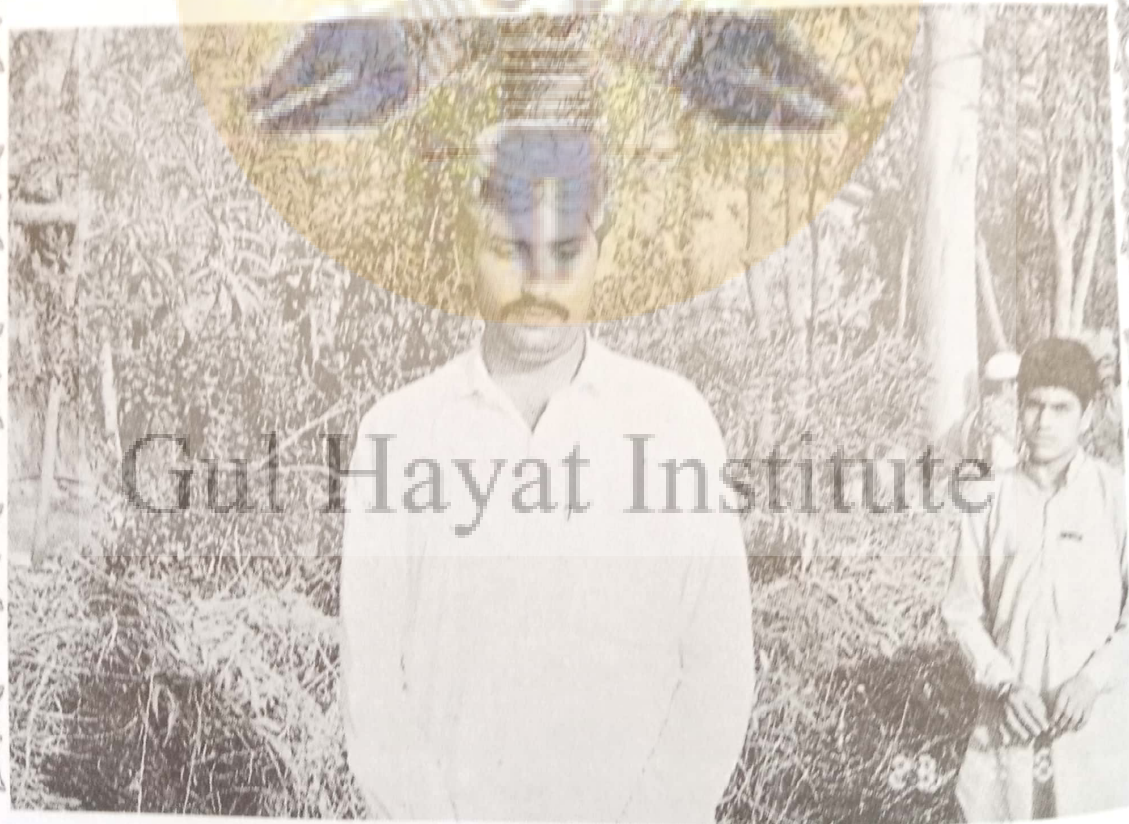
Gul Hayat Institute

پیر میان جزیل صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ

تذکرہ مخدومان ہالا | 375

پير علي نواز ولد پير شير محمد صديقي قريشي (نورپور)

پير علي گوهر ولد پير امام بخش صديقي قريشي (نورپور)

پیر علی حسن ولد پیر امام بخش صدیقی قریشی (نورپور)

پیر خادم حسین ولد پیر فتح علی (گوث عبدالحکیم منگیو)

تذکرہ مخدومان ہالا | 377

حضرت مولانا فضل احمد غزنوی رحمہ اللہ

هزہائینس میر صوبدار خان میر بن
فاتح سند میر فتح علی خان تالپر
(1802-1846 ع)

Gul Hayat Institute

هزہائینس میر شہداد خان حیدری بن
هزہائینس میر نور محمد خان تالپر
(1822-1857 ع)

تذکرہ مخدومان ہالا | 379

میر سہراب خان ثانی مسکین بن
میر محمد حسن خان تالپر
(؟-1876 ع)

والیٰء خیرپور میرس ہزہائینس
میر علی مراد خان مجروح بن
میر سہراب خان تالپر (؟-1894 ع)

حضرت سید ملن شاہ بن سید حیدر شاہ حیدر اجناتی
(1881 - 6 اپریل 1956 ع)

راء بهادر سيٹ وشننداس مانجهوء وارو

فقير وڈو عرف محمد فقير كتياب اللہ

تذکرہ مخدومان ہالا | 383

استاد سیندو خان "صید"

حضرت منار فقیر راجڑ
(وصال: 16 جنوری 1935 ع، کاٹی)

حضرت پیر
سید صالح شاہ جیلانی رحمۃ اللہ علیہ

Gul Hayat Institute

شمس العلماء مرزا قلیچ بیگ رحمۃ اللہ علیہ

386 | تذکرہ مخدومان ہالا

سید علی احمد شاہر بن سید حسن شاہر اجٹائی (راوی)

آخوند محمد ہاشم بن آخوند محمد قاسم لکھڑی (راوی)

Gul Hayat Institute

387 | لَذْمُكَرَّةٌ مَخْدُومَانِ خَالَا

Gul Hayat Institute

رئيس غلام محمد خان نظاماڻي

388 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

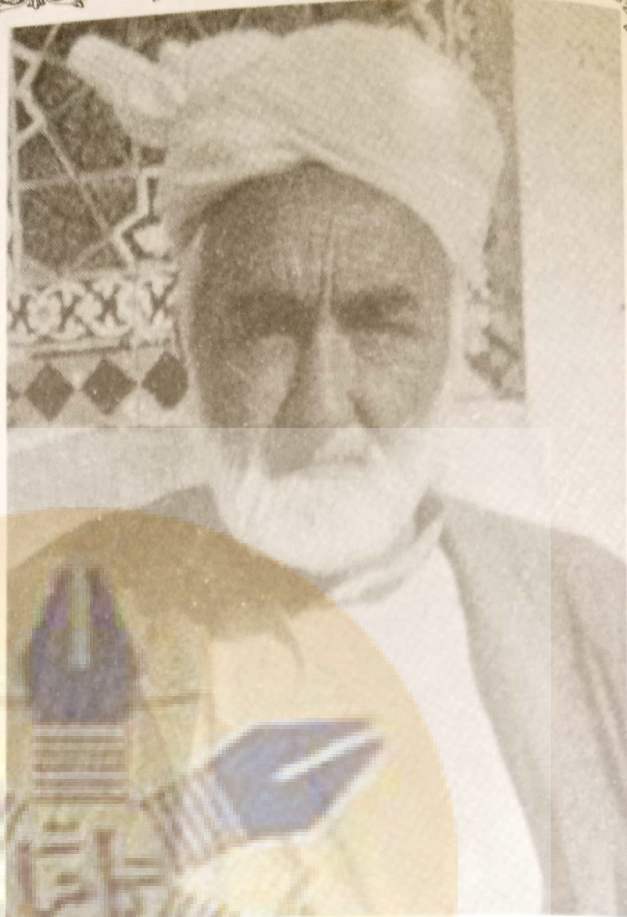

حضرت مولانا دین محمد وفائی رحمہ اللہ

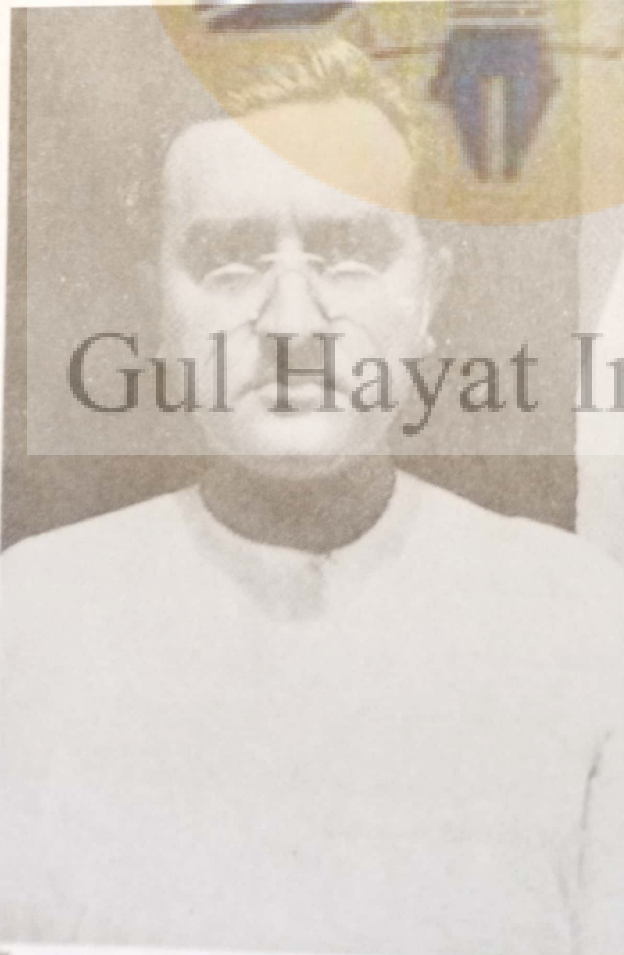
پروفیسر محبوب علی چنا رحمہ اللہ

تذکرہ مخدومان ہالا | 389

آخوند حافظ مولوي ریڈنوالی

Gul Hayat Institute

آخوند حافظ محمد قاسم

آغا جلال خان پناٹ بن حافظ محمد خان پناٹ رحمۃ اللہ علیہ (راوی)

گلشیر کاکا رحمۃ اللہ علیہ (راوی)

حضرت مخدوم امین محمد سائینء جی خط جو عکس، جو پنهنجي
ننڍي فرزند میان فتح محمد ڏانهن لکڻ فرمایو هئائون.

Gul Hayat Institute

سید ابو محمد صالح شاہ رحمہ اللہ سجادہ نشین درگاہ
رائیپور شریف جی کافی ۶ خط جو عکس

Gul Hayat Institute

© 2019 Dr.Pathan. All Rights Reserved.

17/11/2023

محفوظ رکھا، بیٹوں کو اچھا
 ، مشکل آتوں اس وقت سے دلی صاف
 (ہاں شاہ صاحب جن جی بہ
 درمیں سان اسان جس کی
 رفتن نہ مانی جبکہ کان کھنٹی
 رست در چہا ہم ہر کی دعا کان
 سب سے اعلیٰ و قہم نہ وسارینا۔
 ہتی ہو سب خیر سے مقل
 کیا ہاں چہ ہاں شہباز (المنعم)
 درمیں ہر مہر بران جام
 فلم تا و تر میان عب و لطیف جی
 بہ ہر صحت پات الو۔

صاحب شریعت مخدوم ظہیر الدین رحمہ اللہ جن جو غلام حیدر شاہ
 ڈانہن لکیل خط (3 مارچ 1925 ع)

صَلِّ عَلَى سُلَيْمَانَ النَّبِيِّ الْكَرِيمِ

نَبِيٍّ نَحْنُ فِيهِ عَالَمٌ مظهرِ نورِ خدا
نَاكسِ نِزَامِ پيرِ کمالِ کابلا نزارِ حتمی

نور چشمِ راحتِ جانِ قوی طالبِ بلندِ بختِ میانِ پیرِ دُنُو
بِعدِ اسلامِ علیهمُ السلامُ الحمدُ لله ربِّ العالمینِ خیریتِ طرفینِ مرغوبِ
البرائتِ برائتِکی انظرِ سوکلی توانید آهسته سمور و احوالِ دوبروی
پیشِ لند و گموزی خواهِ لکنِ بابتِ زیاده خیر و السلام

تاریخ و ۱۳ شوال ۱۳۵۸ هـ

از غایتِ نیازِ غلامِ محمد

حضرت مخدوم غلام محمد عرف گل سائین رحمۃ اللہ علیہ جن جو پنهنجی فرزند
حضرت مخدوم محمد زمان طالب المولی سائین جن ڈانھن لکیل یادگار خط
تاریخ 19 شوال مکرم 1358 هـ بمطابق 1 دسمبر 1939 بروز جمع
حضرت قبل طالب المولی سائین جن جی بین اسم مبارک مان
هکڑو "پیر دُنُو" یا "پیرن دُنُو" پڑھتو.

تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا | 397

Gul Hayat Institute

شیخ المشائخ حضرت ابوالنجیب عبدالقاهر ضیاء الدین سهروردی رحمۃ اللہ علیہ
شیخ الشیوخ حضرت ابو عبداللہ ابو حفص عمر شہاب الدین سهروردی رحمۃ اللہ علیہ
جن جو گوٹ سهرورد (زنجان-ایران)

Gul Hayat Institute

پکا شریف (راہونڈ)

پکا شریف (راہونڈ)

400 | تذکرہ مخدومان ہالا

سومر فقیر، پکا شریف جولاء 1978

خدا آباد هالا واري جي جامع مسجد
Gul Hayat Institute

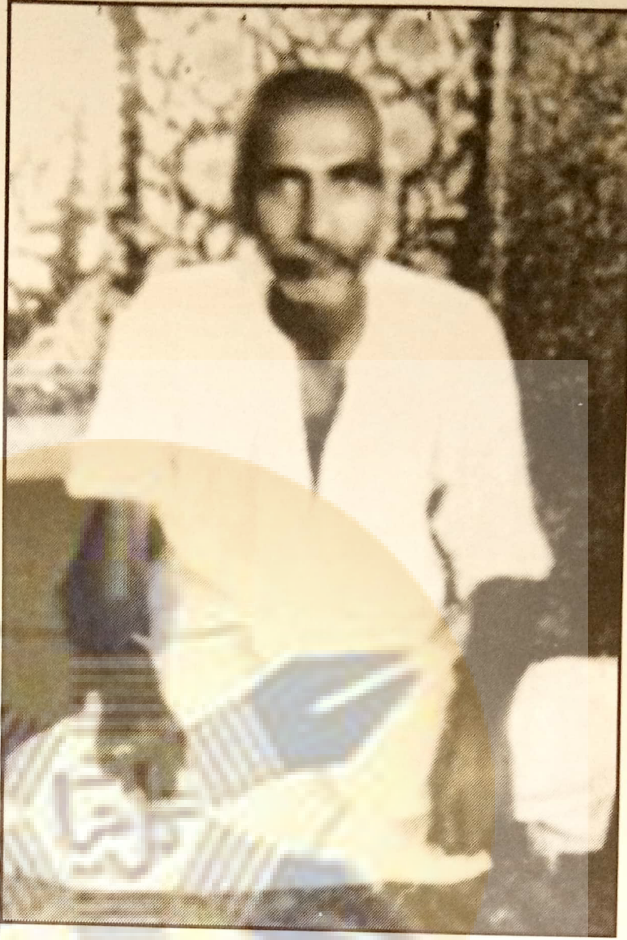

مخدوم عبدالملک صدیقی قریشی رحمۃ اللہ علیہ جي درگاہ
(کڑی گھنور کان ۲ ٽي کلومیٹر ڏکڻ طرف)

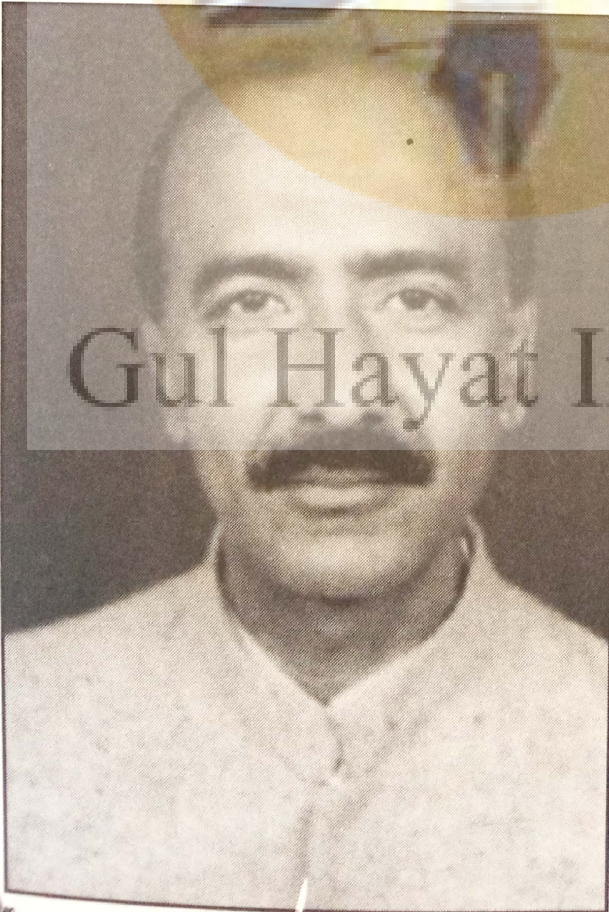

حافظ محمد خان پٹاں رحمہ اللہ

404 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

آخوند عبدالرحمان
بن آخوند فقير محمد

ماسٽر خادم حسين بن
آخوند عبدالرحمان

مددي ڪتاب / ذريعا

- 1- نچ البلاغه، مترجمه علامه مفتي جعفر حسين، اماميه پبليڪيشنز، لاہور 1985ء۔
- 2- تاريخ الخلفاء (اردو) ترجمہ، سکی بریلوی، مدینہ پبلشنگ کمپنی کراچی 1976ء۔
- 3- اصحاب رسول ﷺ اور ان کے کارنامے، نبی احمد سہافیروز سنز 1995ء۔
- 4- مخدوم نوح سرور رحمہ اللہ جا سہیوگي، پروفیسر محبوب علي چنا، سنڌي ادبي بورڊ حيدرآباد، 1991ع۔
- 5- اولياء اللہ، علامہ عالم فقري شير برادرز، لاہور 1990ء۔
- 6- تاريخ باب اسلام سنڌ، ڊاڪٽر حبيب الله صديقي حبيب صديقي اڪيڊمي ڄامشورو، 1996ع۔
- 7- تحفته الكرام، مير علي شير قانع، مترجم، مخدوم امير احمد سنڌي ادبي بورڊ حيدرآباد، 1989ع۔
- 8- تذکرہ مشائخ شيراز ہند (جونپور)، ڊاڪٽر مياں محمد سعيد اسلامک بک پبلشرز لاہور 1985ء۔
- 9- پيغام، مخدوم محمد امين ”فہيم“، سنڌي ادبي بورڊ ڄامشورو، حيدرآباد، 1990ع۔
- 10- حضرت ابو بکر صديقؓ اور فاروق اعظمؓ، ڊاڪٽر طر حسين، مترجم شاه حسن عطا، نفيس اڪيڊمي کراچی 1970ء۔
- 11- تذکرہ مشاهير سنڌ، مولانا دين محمد وفائي، سنڌي ادبي بورڊ حيدرآباد، 1985ع۔
- 12- ڪافي، مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ، مرڪزي بزم طالب الموليٰ، 1962ع۔
- 13- ڪافي، مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ، بزم طالب الموليٰ هالا، ڇاپو پيو 1990ع۔
- 14- ڇپر ۾ ڇڙيون، مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ، مرڪزي بزم طالب الموليٰ، 1971ع۔
- 15- رفيق حيات، اشاعت خصوصي رساله شاعر، 1957ع۔
- 16- ميري کباني ميري زباني، جي ايم سيد فرنيچر پوسٽ پبليڪيشنز، لاہور 1993ء۔
- 17- سنڌ آزاد نمبر، الوحيد، سنڌي ادبين جي سهڪاري سنگت حيدرآباد، 1979ع۔
- 18- سوانح نمبر، تہ ماہي مہراڻ، سنڌي ادبي بورڊ ڄامشورو حيدرآباد، 1990ع۔
- 19- جنب گذاريم جن سين، جي ايم سيد سنڌي ادبي بورڊ حيدرآباد، 1979ع۔

406 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

- 20۔ کلیات امین، پروفیسر محبوب علی چنا، سنڌي ادبي بورڊ حيدرآباد، 1990ع.
- 21۔ ڪڇڪول، مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ، 1955ع.
- 22۔ ياد رفتگان، مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ سنڌي ادبي بورڊ حيدرآباد، 1994ع.
- 23۔ مائتان ڪے ادبي و تهذيبی زندگی میں صوفیائی کرام کا حصہ، ڈاکٽر روبینہ ترین، بہاء الدین زکریا یونیورسٹی مائتان 1989ء۔
- 24۔ رسالو رهنمائي، منار فقير راجڙ، بزم طالب الموليٰ سنڌ ڇاپو ٻيو 1984ع.
- 25۔ نوائي فراق، حاجي محمد اسحاق مرحوم هالائي، همدرد پرنٽنگ پريس ميرپور خاص، 1958ع.
- 26۔ سدا وسين سنڌڙي، مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ طالب الموليٰ اڪيڊمي، 1990ع.
- 27۔ سانگهڙ، سانگهڙ ثقافتي ميلو سووينيئر، 1984ع.
- 28۔ سائوپن يا ڪاروپن، مرزا قليچ بيگ، سنڌي ادبي بورڊ 1958ع.
- 29۔ لب تاريخ سنڌ، خداداد خان سنڌي ادبي بورڊ 1989ع.
- 30۔ كليات ڪمال، اظهر گيلاني، سنڌي ادبي بورڊ 1979ع.
- 31۔ ڪلاسيڪي شاعري، پروفيسر عطا محمد حامي، سنڌي ادبي بورڊ 1981ع.
- 32۔ سنڌ جي دربار، جيمس برنس، ترجمو محمد حنيف صديقي، سنڌي ادبي بورڊ 1989ع.
- 33۔ جمعيت الشعرا سنڌ، محمد علي جوهر، جنرل سيڪريٽري، جمعيت الشعرا سنڌ.
- 34۔ نواب شاه ضلع تاريخي شهر ۽ شخصيتون، ڊاڪٽر قريشي حامد علي خانائي، نوابشاه ڊسٽرڪٽ ڪلچر سوسائٽي، نوابشاه 1987ع.
- 35۔ ڪلام منار فقير راجڙ، خدائي رسالو، درگاه منار فقير راجڙ، ڪاٺي راجڙ 1987ع.
- 36۔ سروري خاندان جون علمي ادبي ۽ ديني خدمتون، ڊاڪٽر عبدالرحمان قريشي، قلمي 1974ع.
- 37۔ ڪي پڙاڏا ڪي سڏ، غلام علي الانا عاجز، وفائي اڪيڊمي ڪراچي.
- 38۔ تذڪره شعرائي هالا، سليم هالائي، آفتاب پرنٽنگ پريس، حيدرآباد.
- 39۔ سرها گل، ڊاڪٽر عمر بن محمد خان دائودپوٽو، ايڊيوڪيشنل پبلشنگ ڪميٽي ڪراچي.
- 40۔ هالڪنڊي، سروري پبلڪيشن هالا، 1982ع.
- 41۔ مخدوم نوح نمبر ماهنامہ فردوس، هالا 1956ع.

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 407

- 42- ماہوار رسالہ پیغام مٹی / جون 1991 ع.
- 43- سروری مخزن، سروری اسلامیہ کالج ہالا، 1965 ع۔ 1966 ع.
- 44- لاڑ جو مطالعوں ڈاکٹر عبد الجبار جوٹیجو، سنڈی ادبی بورڈ 1991 ع.
- 45- کافیون ڈاکٹر نبی بخش بلوچ، سنڈی ادبی بورڈ.
- 46- اہی ڈینھن اہی شینھن، پیر علی محمد راشدی، سنڈی ادبی بورڈ حیدر آباد 1987 ع.
- 47- Vankuard Book Ltd: 1992 Sarah F.D. Ansari, Sufi Sainis and State Power.
- 48- پاکستان میں صوفیانہ تحریکیں، ڈاکٹر عبد المجید سندھی، سنگ میل پبلی کیشنز لاہور 1994 ع۔
- 49- رازونیاں میر محمد خان تالپر حیدری پرنٹنگ پریس حیدر آباد 1985 ع.
- 50- حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ یارِ غار خلیق مورتی، مہراٹ اکیڈمی کراچی، 1991 ع.
- 51- نانک یوسف جو کلام تنویر عباسی، سنڈی ادبی بورڈ حیدر آباد 1983 ع.
- 52- Glasse. 1991 The Concise Encyclopedia of Islam Cyril.
- 53- تاریخ سندھ، (اردو) اعجاز الحق قدوسی، اردو سائنس بورڈ لاہور 1995 ع۔
- 54- Lt: Colonel Syed Ishfaq Ali The Saints of the Punjab
- 55- Ahmed Hassan Dani New Links on Central Asia. Sangemeel Publishers, 1993
- 56- تقویم ہجری، احمد چنڈ، قلمی.
- 57- تحفۃ الطاہرین، شیخ محمد اعظم ثنوی، ترجمہ عبدالرسول قادری بلوچ، سنڈی ادبی بورڈ حیدر آباد 1990 ع.
- 58- تاریخ طاہری، سید طاہر محمد نسیانی ثنوی، ترجمہ نیاز ہمایونی، سنڈی ادبی بورڈ حیدر آباد 1988 ع.
- 59- سکنۃ الاولیاء، دارالاشکوہ، مترجم، پروفیسر قبول بیگ بدخشی، پیگمرز لیمیٹڈ لاہور۔
- 60- وفتات الاعیان، ابن خلکان، قم، ایران.
- 61- گنجینۃ ادب.
- 62- الانساب، السمعانی، دارالجمان، بیروت لبنان 1988 ع۔
- 63- امام انقلاب، پیر علی محمد راشدی، سنڈی ادبی بورڈ حیدر آباد 1992 ع.
- 64- Ahmed Nabi Khan Multan History and Architecture 1983 Islamic University Islamabad.
- 65- مرقع مولتان، سید محمد اولاد علی گیلانی، جازب پبلشرز لاہور 1995 ع۔

408 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

- 66۔ هفتيوار همدرد، ميرپورخاص.
- 67۔ كليات علوي، مرتب ڊاڪٽر عبدالخالق سومرو 1973ع.
- 68۔ علامہ عمر بن محمد دائود پوٽو، استاد غلام مصطفيٰ دادوي، توحيد عربي مرڪز حيدرآباد 1993ع.
- 69۔ The Last Niaz, V.K. Bawa, Viking India, 1986
- 70۔ مخدوم غلام حيدر، هالا سماجي تنظيم، هالا، 1985ع.
- 71۔ منتخت ديوان فاضل، ڊاڪٽر غلام علي الانا، انسٽيٽيوٽ آف سنڌ الا جي، 1988ع.
- 72۔ مضامين طالب الموليٰ، مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ، طالب الموليٰ اڪيڊمي، 1994ع.
- 73۔ تاريخ فقہ اسلامی، اردو مترجم، مولانا حبيب احمد هاشمي، ادارا الاشاعت، ڪراچي۔
- 74۔ سنگِ در، علي احمد شاهه ساقی سروري، طالب الموليٰ اڪيڊمي، 1994ع.

Gul Hayat Institute

Gul Hayat Institute

انڊيڪس

آخوند محمد هاشم, 101, 108, 109, vi
189

آخوند محمد هاشم علوي vi, 108
آخوند مشتاق احمد 109
آغا خان اول 176
آغا خان سوئم 174, 198
آغا غلام نبي پنا 203
آغا غلام نبي خان 314
آغا گل حسن دراني 314
آل المعلي v, 62
آئيداس مل ٽيڪچند 310

ا

ابان بن حسل 58
ابان بن عبدالله بن عوف 55
ابراهيم "خليل" 308
ابراهيم آدم ثاني 120
ابراهيم بن اسرائيل 57
ابراهيم بن تميم 60
ابراهيم بن نعيم 56
ابراهيم رحمت الله 244
ابن اثير 36, 41, 43
ابن المالڪ بن سويد 58
ابن جرير طبري 39, 42, 46, 49, 52
ابن خلڪان 15
ابن سعيد 14
ابن طقطقي 43

آ

آخوند اسد الله قريشي 245
آخوند اسماعيل 146
آخوند الله بخش, 127, 128, 145, vii
154
آخوند الله بخش انصاري, 127, 128, vii
154
آخوند الهنواز سومرو 114
آخوند حاجي حافظ عبدالغني 110
آخوند حاجي عبدالغني 110
آخوند حاجي عبدالمنعم 110, 135
آخوند حافظ محمد قاسم, 108, 120,
215, 217
آخوند دين محمد 168
آخوند عبدالرحمان علوي 321
آخوند عبدالعزيز 109
آخوند عبدالغني 134
آخوند عبدالفتاح 109
آخوند عبدالمنعم 135
آخوند علي محمد 109
آخوند محمد اسماعيل 168
آخوند محمد بچل 'انور' 112
آخوند محمد قاسم, 108, 111, 120, 176,
215, 251
آخوند محمد قاسم علوي 108

ابوبکر عبداللہ بن جعفر.....54	ابن عباس.....11, 14
ابوبکر کتانی.....27	ابن عباس <small>رضی اللہ عنہ</small>11
ابی صالح الجیلی.....16	ابن عبدالرحمان بن عبداللہ.....55
اثاثہ بن شیبہ.....58	ابن عبداللہ بن زمعہ.....55
اجمیر شریف.....240	ابن عتبہ <small>رضی اللہ عنہ</small>14
اجن شاہ 123, 125, 147, 148, 178,	ابن عساکر.....7
286	ابن عمیر.....14
آج شریف (ضلعی بدین جوگٹ).....267	ابناء الغسیل.....46
احمد خان "آصف مصراتی".....317	ابوالنجیب عبدالقاهر.....31, 26
احمد خان "مدھوش".....304	ابوحنص عمر سھروردی.....15
احمد خان ابڑو.....197	ابوسعبد بن عبدالرحمان.....56
احمد خان نورنگزادی.....158	ابوسعید خدری.....50
ادر فقیر.....229	ابوسفیان.....35, 44, 228
اربل.....15, 17, 32	ابوسلمہ بن عبداللہ بن زمعہ.....55
ارشاد السالکین دلیل الذاکرین.....33	ابوعبدالرحمان القاسم التیمی.....12
ارم فقیر.....182, 188	ابوعبداللہ بن موهب بن ریح.....56
اسامہ بن الخیار.....55	ابوعلبا مولی مروان بن الحکم.....55
استاد بخاری.....303	ابوعمر وبن عبداللہ.....57
اُستی گلاب سومری.....120	ابوقحافہ عثمان.....8
اسحاق بن ہاشم.....55	ابوقیس بن عبدالرحمان بن عدی.....57
اسحاق ہالائی.....189, 218	ابومحمد ابو عبدالرحمان القاسم.....13
اسد اللہ شاہ "بیخود حسینی".....304	ابومحمد بن عبد.....16
اسعد بن زرارہ.....60	ابومحمد عبدالرحمان.....8, 14
اسلام گڑھ.....84	ابومحمد عبدالقادر.....16, 31
اسماء <small>رضی اللہ عنہا</small>15	ابوالاعلی مودودی.....198
اسماء بنت عمیس.....6, 9	ابوالحسن خرقانی.....25, 26
اسماعیل.....15, 28, 43, 118	ابوالزناد.....14
اسماعیل بن خالد.....55	ابوالعالیہ ریا.....7
اسماعیل بن عبدالرحمان.....60	ابوالنجیب.....4, 15, 16, 26
اسماعیل بن وہیب.....55	ابوالنجیب سھروردی.....4, 15, 26
اصاغر صحابہ.....46	ابوبکر بن عبدالرحمان.....56
الاسود بن عبد یغوث.....55	ابوبکر بن عبیداللہ بن عمر بن
الجلال.....56	الخطاب.....56
الحارث بن الصمہ.....60	ابوبکر صدیق <small>رضی اللہ عنہ</small>3, 5, 6, 7, 8, 9, iii
الحارث بن المنقذ بن الطفیل.....56	10, 11, 13, 14, 15, 30

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 413

الولید بن عمصہ..... 58	الحارث بن حاطب..... 57
الیزیت..... 245, 240, 196	الحارث بن رفاعہ..... 61
ام کلثوم التیمیہ..... 12	الحارث بن سراقہ..... 60
أمر فروه..... 13	الحارث بن عبد اللہ بن کنانہ..... 57
ام کلثوم..... 8	الحارث بن عتبہ..... 62
امام ابن الجوزی..... 52, 50	الحارث بن معمر..... 57
امام ابن کثیر..... 45	الحارث بن ہشام..... 56
امام بخش حاجاٹی..... 146	الحسن..... 60, 36, 32, 15, 5, 3
امام بخش خان "صابر"..... 176	الخیار بن عبدالرحمان بن الخیار..... 57
امام بخش میمن "عاصم"..... 315	السائب بن عبد اللہ..... 59
امام جعفر صادق..... 13	السائب بن عبد اللہ بن ثعلبہ..... 61
امام حسین (علیہ السلام)..... 9, 35, 42, 53, 113, 304, 287	الصلت بن مخرمہ..... 55
امام زین العابدین..... 85, 40, 39, 13	العلاء بن شیبہ..... 58
امام سالم..... 13	العلاء بن عبد اللہ بن نعیم بن نضلہ..... 60
امام محمد باقر..... 13	العلاء بن یزید بن انس..... 58
امام موسیٰ کاظم..... 307, 193, 147	العلاء بن عبد اللہ بن رقیم بن نضلہ..... 60
امداد علی یتو..... 235	الفضل بن العباس..... 54
امید علی جمالی "امید خیر پوری"..... 302	القاسم..... iii, 3, 4, 5, 7, 12, 13
امید علی شاہ..... 171	القاسم بن محمد..... 14, 5, 4, 3
امیر حبیب اللہ خان..... 204	اللہ بخش "بہشتی"..... 264
امیر علی شاہ..... 24	اللہ بخش انصاری..... 134
امیر علی شاہ "امیر بخاری"..... 319	اللہ وسایور ورتیو..... 186
امین محمد سائین..... 163, 132	المامون..... 3
انس بن قیس..... 60	المطلب بن عامر..... 61
انس بن محمد..... 60	المغیرہ بن عبد اللہ..... 55
اوس بن المعلی..... 62	المقداد بن وہب بن زمعہ..... 55
اویس قرنی (علیہ السلام)..... 30	المنصور..... 3
ای۔ کی۔ بروہی..... 236	النبت..... iv, 59
ای۔ ایچ۔ ماما..... 311	النضر..... 5
ایاس بن السری..... 56	اللہ بخش "بہشتی"..... x, 296
ایران..... 260, 168, 151, 31, 24, 9, 4	اللہ بخش "سرشار" عقیلی..... 200
ایست انڈیا کمپنی..... 90, 89, 87, 86	الہورایو "سلیم گارہوی"..... 244
ایوب بن عبد اللہ بن معاذ..... 61	الور (اروڑ)..... 62
ایڈورڈ VII..... 202, 198, 197	الولید بن حمہ..... 58
	الولید بن داؤد..... 55

414 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

ایڈورڈ ڈیل ہوسٹی v, 68, 75

ب

بجر خان 111
بچل شاہ 156
بچل فقیر 145
بدین 304, 298, 175, 114, 85
برہان الدین ابوبکر عبد اللہ 28, 5
برہان الدین اسماعیل 4
بشر بن السائب 56
بغداد 31, 26, 18, 16
بکر 197, 97, 82, 63, 62, 26
بکر بن عبد اللہ 60
بلوچستان 260, 210, 177, 113, 29
بمبئی 309, 198, 193, 173, 171, 167
311, 310

بن مرہ 56
بنگال 24
بنو امیہ 11
بنو تیمر 47
بنو حارثہ 49
بنو ہاشم 47, 39
بنی الحارث بن فہر 57
بنی الحرث بن الخزرج iv, 61
بنی المجلان iv, 59
بنی بیاضہ v, 61
بنی تیمر 56, 14, 5
بنی ثعلبہ iv, 58
بنی جحجبا بن کلفہ iv, 58
بنی جمح بن عمرو 57
بنی حارثہ بن الحارث iv, 59
بنی حجیر 57
بنی حنش بن عوف بن عمرو بن عوف iv, 58
بنی دینار بن النجار iv, 60

بنی زریق v, 61
بنی زعوراء iv, 59
بنی زہرہ 56, 55
بنی سالم بن عوف v, 61
بنی سلمہ v, 61
بنی سہم بن عمرو بن ہصیص 56
بنی ظفر iv, 59
بنی عامر بن لؤی 57
بنی عبدالاشہل iv, 59
بنی عدی بن النجار iv, 60
بنی عدی بن کعب 56
بنی عوف iv, 58
بنی عوف بن الخزرج 61
بنی قیس بن الحارث بن فہر 58
بنی مازن بن النجار iv, 60
بنی مالک بن النجار iv, 60
بنی مخزوم 56
بنی معاویہ بن مالک iv, 59
بنی مہارب بن فہر 58
بہاء الدین زکریا ملتانی 201, 26
بہادر خان شینو 239
بہادر شاہ 'ظفر' 90
بہار طالب 269, 107
بہاری لال چاہڑا 242
بہاولپور 322, 318, 252, 29
بہی نور 18
بیہی نائلہ 10
بیہی نور 18
بیہقی 45

پ

پلیدیو تارا چند گاجرا 201

پ

پارت 236, 204, 201, 195, 194, 190, 242, 241

تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا | 415

پروچام 145, 170, 208, 212, 218,
234, 231
پروچام سائين 208.....
پروانو پتي 308.....
پريل "پينار" x, 293.....
پكن ڏٽي سائين 69, 97, 98, vi, vii,
115, 116, 117, 123, 132, 182,
189, 250
پير ابوالبقا مظهر الدين راشدي 196.....
پير احسان الله شاه راشدي 194, 316
پير احمد شاه 85.....
پير امام بخش شاه قريشي 171.....
پير تراب علي شاه 239.....
پير حاجي امام الدين راشدي 305.....
پير حسام الدين راشدي 203, 312
پير حسن بخش شاه 196.....
پير حسين علي شاه راشدي 305.....
پير ركيل ريلائي 236.....
پير سيد حامد شاه 176, 312
پير سيد حزب الله شاه راشدي 192.....
پير سيد رشيد الدين 196, 251, 305
پير سيد شاه مردان شاه 169, 199
پير سيد صالح شاه "صالح" 133.....
پير سيد صبغت الله شاه "ثاني" 199...
پير سيد علي گوهر شاه اول 113.....
پير سيد محمد راشد شاه راشدي 196
پير سيد محمد ياسين 168, 196, 251
پير شهاب الدين لڪياري 245.....
پير صبغت الله شاه 86, 89, 171, 321
پير علي اصغر علي شاه 169.....
پير علي بخش شاه "علظ" 307.....
پير علي حسن 121.....
پير علي گوهر شاه اول 85, 89
پير علي محمد راشدي 199, 312
پير علي محمد شاه 86, 171

پاٿوٽ 186.....
پت شاه 289.....
پيج 86.....
پيگت چيلارام 191, 320.....
پيگت كنور رام 316.....
پيگت ٿيئون رام 191, 320.....

ه

تاج محمد جمالي 309.....
تاريخ البلاد والقصبات 25.....
تحفة الاولياء 69, 72, 97.....
تحفته الكرام 20, 21, 33.....
ترڪستان 24.....
ترڪمان دروازو 18.....
ترڪمان شاه 18.....
توران 24.....
تيمور شاه 84.....

ن

تڪر 88, 171, 172, 191, 238, 304, 312
تندونوڙهو 151.....
توڙي ڳوٺ 29.....

ن

نُل 195.....
نله شريف 196.....

ن

ثابت بن خلدة 61.....
ثابت بن عبدالله بن اياس 61.....
ثابت بن عبدالمنذر 55.....

پ

پرمانند ميوارام 171.....
پرنس آف ويلز 241.....

پیر میان منن.....vii, 94, 122, 129
 پیر میان نبی بخش.....vii, 122, 131
 پیر میان وريل.....95
 پیر پاون علي شاه.....238
 پیرزاده عبدالستار.....201
 پیرزادو عبدالقيوم "صائب".....300

ج

جابر.....254, 60, 54, 8
 جابر بن عبدالله.....50
 جار ج.....85
 جار ج.....196
 جار ج فریدرک ارنتس البرت.....170
 جار ج.....310, 202, 170
 جان محمد جلباڻي.....316
 جان محمد جوڻيجو.....239
 جبیر بن مطعم.....6
 جبيرة بنو سعد.....59
 جعفر الطيار رضى الله عنه.....6
 جعفر بن ابوطالب.....6
 جعفر بن ثعلبه.....59
 جغت آڏواڻي.....204
 جليس هالاڻي.....203
 جمال الدين "جوگي".....309
 جمع خان چنا.....196
 جنرل ضياء الحق.....269
 جنرل يحيي خان.....236
 جهامنداس 'عاشق'.....243
 جهان بانو.....9
 جهان خان دراني.....204
 جوهي.....304, 191
 جي ايم سيد.....185, 190, 199, 202
212, 213, 219, 241, 243, 249
257, 266
 جي ايڇ گيرت.....314

پير علي محمد قريشي.....171
 پير غلام حيدر.....232, 231
 پير محمد ابراهيم "خليل".....236
 پير محمد اشرف شاه.....168
 پير محمد انصاري.....240
 پير محمد راشد شاه.....90, 86
 پير محمد شاه.....238
 پير محمد شير شاه جيلاني.....311
 پير میان احمد علي.....314
 پير میان افضل.....102
 پير میان امام بخش رضوي.....174
 پير میان امام علي صديقي.....x, 268, 298, 299
 پير میان امين محمد.....x, 118, 252, 285
 پير میان بچيل.....73
 پير میان پريل.....94
 پير میان جان محمد.....vii, 73, 122, 129
 پير میان خدا ڏنو شاه.....174
 پير میان سيد محمد شاه.....311
 پير میان شاه محمد.....182, 100, 99, 97
 پير میان صديق محمد صديقي.....267
 پير میان عبدالحسين.....viii, 209, 220
 پير میان عبدالرحيم.....221, 209
 پير میان عبدالکريم صديقي.....73
 پير میان غلام حسين.....307, 176, 102
 پير میان غلام حسين "شيدا".....102
 پير میان غلام رسول.....183, 102
 پير میان غلام سرور "سرور".....102
 پير میان غلام محي الدين "ميرل".....102
 پير میان غلام نبی.....114, 102, 100, 97
 پير میان فتح محمد.....vii, 122, 130
 پير میان محمد زمان.....ix, 252, 267
 پير میان محمد علي.....94, 73
 پير میان محمد کريم.....102, 94
 پير میان مير محمد.....73

تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا | 417

- 223..... حاجي محمد هاشم
237, 168..... حاجي محمد هالائي
108..... حاجي نعمت الله
223..... حاجي نور محمد
228..... حارث بن نوفل
56..... حارث بن نضله
57..... حاطب بن عمرو
53, 52, 49, 38..... حافظ ابن كثير
108..... حافظ پنيو
312..... حافظ حاجي حامد
108..... حافظ ربّ ذنو
135..... حافظ شيرازي
iii, 14..... حافظ عبدالرحمان المدني
111..... حافظ عبدالفتاح
108..... حافظ عبدالواحد مجاور
حافظ عبدالوهاب عرف سچل سرمست
88.....
215..... حافظ علي محمد علوي
108..... حافظ قاسم
196..... حافظ محمد احسن چنا
120, 108..... حافظ محمد حاصل
315, 215, 210..... حافظ محمد خان پناط
121, 108..... حافظ نور محمد
215, 121, 108..... حافظ ولي محمد
87..... حبيب الله سندي نوشهري
312..... حبيب الله صديقي "حبيب"
58..... حبيب بن خوات
58..... حبيب بن عباد بن حنيف
58..... حبيب بن نافع بن مضر
57..... حبيب بن وهب
58..... حجوان بن عمرو بن حبيب
33..... حديقه الاولياء
57..... حذافه بن جمع
56..... حذافه بن غانم
56..... حذيفه بن غانم

- 54..... جيفر عبدالله بن مالك
جيڪب آباد 177, 195, 307, 309,
314

- جيئل شاھ راشدي..... 304
جيئندل شاھ لڪياري..... 317
جيئندل مل..... 243

ج

- جام ذاتار..... 146
جيناند پاونداس لعلواڻي..... 236
جيئي تلسيداس سپاهميلاڻي..... 199

چ

- چارلس نيپئر..... 167, 112, 97
چوئترام پرتاب راءِ گدواڻي..... 192
چوهرمل..... 234

چ

- چتن شاھ دوم..... 301

ح

- حاجي احمد يوڪي..... 230
حاجي امان الله..... 108
حاجي پير بخش فاروقي..... 195
حاجي حافظ قاضي..... 171
حاجي حبيب الله..... 108
حاجي حيدر شاھ..... 178, 123
حاجي خان محمد انڙ..... 321
حاجي سليم الدين ابڙو..... 106
حاجي شير محمد چغدو..... 175
حاجي عبدالله هارون..... 311, 240, 203
حاجي علي محمد..... 217, 216, 121, 99
حاجي فتح علي جتوئي..... 242
حاجي محب الله شاھ..... 109
حاجي محمد حافظ شاھ..... 238, 172
حاجي محمد صالح چغدي..... 175

418 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

خدا آباد 88, 83, 81
 خداداد خان درانی 204
 خدیج (حدیج) بن ابی حشمہ 56
 خلیفہ الناصر 32
 خلیفہ غلام محی الدین 320
 خلیفی چٹی 'درس' 240
 خنیس بن حذاقہ 56
 خواجہ امین چشتی 170
 خواجہ عبدالرحمان نقشبندی 134, 238, 195

خواجہ غلام فرید 197, 133, 132, 90
 خواجہ گل محمد 89, 87
 خواجہ محمد پارسا 176
 خواجہ محمد حسن 175, 169, 86
 خواجہ محمد زمان ثانی 86
 خواجہ محمد سعید 87
 خواجہ نجم الدین 244
 خورشید احمد شاہ اجناتی "ساغر" 317
 خیر محمد "سوز چہڑائی" 304
 خیر محمد اوحدی 202

د

دائم فقیر ڈاھری 147
 دادو 198, 196, 195, 191, 178, 30, 240, 268, 269, 302, 304, 309
 318, 317, 312

داود بن الولید 55
 دوارکا پرساد روچیرام شرما 195
 دیپ چند تلوک چند 201
 دین محمد 'ادیب' فیروز شاہی 195
 دین محمد بنوی 305
 دین محمد عباسی 178
 دین محمد وفائی 96, 69, 26, 24, 22
 218, 194, 126, 117
 دیوان تارا چند 114

حرہ جو واقعو 34
 حسان بن ثابت 60
 حسن بن زید رضی اللہ عنہ 3
 حسن علی آفندی 177
 حسن علی بیگ آفندی 193
 حسین بن علی رضی اللہ عنہ 34
 حسین شہید سہروردی 194
 حصین بن نمیر 53, 47, 43, 39
 حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم 9, 8, 6
 حضرت مصری شاہ 199
 خطاب بن الحارث بن خطاب 57
 حفص بن المغیرہ 56
 حکیم بن ابی قحافہ 60
 حکیم حافظ عبدالکریم 154
 حکیم سید محمد 88
 حلفائی بنی جمع بن عمرو 57
 حمزہ بن رفیع 25
 حمزہ بن عبداللہ 47
 حمل فقیر 190, 175, 170
 حمید سنڈی 316
 حوران 15
 حیات العاشقین 172
 حیدر بخش جتوئی 197
 حیدر شاہ حیدر اجناتی 147
 حیدر آباد دکن 101

خ

خادم حسین علوی 321
 خالد بن اساف 61
 خالد بن صخر 56
 خالد بن صفوان 60
 خانہدار اللہ بخش سومرو 321, 322
 خانہدار حسین علی شاہ 243
 خثیم بن نافع بن مضرس 58

تَذَكُّرُهُ مَخْدُومَانِ هَالَا | 419

ز

- 305..... زرڪ خان لاشاري
312..... زرينه بلوچ
58..... زفر بن الحارث (ابن سويد)
58..... زهير بن عبدالله
58..... زياد بن ابي اميمه
57..... زيد (يزيد) بن عبدالله
12..... زيد التيمي
60..... زيد بن ابي عمرو
47..... زيد بن عبدالرحمان
55..... زيد بن عبدالرحمان بن عوف
56..... زيد بن عمرو بن نفيل
238..... زينت عبدالله چنا

س

- 289, 79..... سالارو
114, 113..... سادو نولراء
170, 114..... سادو هيرانند
v, 25, 62, 63..... ستين جوتان
292, 244..... سخي قبول محمد
170..... سر بارتل فريئر
301..... سر جان سائمن
319, 311..... سر حاجي عبدالله هارون
311, 309, 191, 235..... سر شاهنواز ڀٽو
318, 316, 314..... سر عبدالله هارون
311, 309..... سر غلام حسين هدايت الله
320, 315, 312
4..... سراج الدين اسحاق
5..... سراج الدين عبدالله
218, 33, 30, 12..... سراج العارفين
202..... سرت علي ڪورائي
315..... سردار شير محمد بجارائي
300..... سردار علي شاه "ذاڪر"
177..... سردار قيصر خان
28..... سرور پير

ڇٽوپلي 201.....

ڌ

- 305..... ڌڻي بخش لاشاري

ڊ

- 307..... ڊنشا مانڪجي پتيت
311..... ڊنگومل

ڏ

- 56..... ڏؤيب بن عمرو
58..... ڏڪوان موليٰ ابن حنظله
301..... ڏوالفقار علي خان ڀٽو

ر

- 146..... رئيس ڦوٽل خان
319..... رابندر نات تشگور
59..... رافع بن قيس
61..... رافع بن مالڪ
vii, 111, 117, 118, 119, 120, 122, 123, 131, 135, 144, 149, 154, 163, 216
317..... راج محمد "جمال"
168..... راجو خانائي
58..... رباح بن عمرو
x, 264, 294..... ربو فقير ابڙيجو
46..... ربيع بن حارث بن عبدالمطلب
58..... ربيع بن زياد
57..... ربيع بن سهم (سهل)
63..... رچرڊ برٽن
245..... رحمت الله "شوق"
33..... رساله فتحي
305..... رشيد احمد لاشاري
237, 111, 82, 62..... روھڙي

420 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

54..... سليمان جري بن حزم بن جابر	24..... سرور نوح فقير
vi, 106..... "سليم" هالائي ابزو	سعد 5, 8, 37, 40, 48, 50, 60, 128
33, 31, 15, 4..... سهرورد	281, 218, 134
59..... سهل بن ابي امامه حليف	57..... سعد بن ابي سرح
62..... سهل بن ابي سعيد	56..... سعد بن سهر
58..... سهل بن عثمان بن حنيف	59..... سعد بن عبد الله
11..... سودان	61..... سعد بن عبید الله
203..... سيد احمد شاه شهدي	61..... سعد بن عثمان بن خلدة
87..... سيد احمد شهيد	60..... سعد بن عمرو بن غزیه
192..... سيد اسماعيل شاه	60..... سعد بن عمير بن أهيب
320..... سيد اظهر علي شاه "اظهر گيلاني"	61..... سعد بن كعب بن عجزه
243..... سيد الله يار شاه	61..... سعد بن كليب بن اساف
239..... سيد الهندو شاه	50..... سعدي بنت عرف
172..... سيد الهه بخش شاه	62..... سعيد بن ابي سعيد
291..... سيد اول شاه	59..... سعيد بن جبیر
195..... سيد پيرل شاه 'پيرل'	58..... سعيد بن رباح
84..... سيد ثابت علي شاه	56..... سعيد بن زيد
242..... سيد جلال شاه بخاري	218, 134, 33..... سفينة النوح
237, 186..... سيد جمال شاه	84..... سكرند
288..... سيد جمن شاه	61..... سکن بن اساف
288, 235..... سيد جريل شاه	59..... سلامه بن وقش
243..... سيد حاجي امام علي شاه	243..... سلطان عبد المجيد
سيد حاجي غلام شاه تکر ۾ جاو	سلطان تپيو..... 184
(30-جمادي الاول 1304هـ)..... 191	سلمي التيمية..... 8
سيد حزب الله شاه..... 310, 304, 192	سلمه (مسلمه) بن عباد بن سلکان..... 59
سيد حسن علي شاه..... 244	سلمه بن قيس..... 61
سيد حيدر سنائي..... 199	سليط بن عبد الله بن عمرو بن هاشم..... 57
سيد حيدر شاه..... vii, 29, 111, 118, 125	سليمان 54, 55, 56, 57, 60, 217, 254
134, 147, 178, 184, 215, 317	سليمان بن ابي عياش..... 61
سيد حيدر شاه 'حيدر'..... 238	سليمان بن اويس..... 57
سيد راول شاه..... 286, 263	سليمان بن صفوان..... 54
سيد زمان شاه "ساقی"..... 301	سليمان خان تالپر..... 82
سيد سمن شاه..... 304	سليمان شاه "سالر"..... 237
سيد شاه مردان 'كوت دڻي'..... 241	سليمان فقير..... 145
سيد صاحب دڻي شاه..... 235	سليمان پنيرو..... 145

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 421

- 193..... سید نظر علی شاہ 'گدائی'
 237, 203, 186..... سید نور شاہ
 203..... سید نور شاہ مشہدی
 192..... سید نور محمد شاہ 'نورل'
 195..... سید وبتل شاہ
 238..... سید وڈیل شاہ
 145..... سید وڈو اجنائی
 85..... سید یار محمد
 148..... سید یوسف شاہ
 199..... سیدنا برہان الدین
 35..... سیدنا حسین رحمۃ اللہ علیہ
 35..... سیدنا عمر رحمۃ اللہ علیہ
 43..... سیدہ زہرا
 vii, 135, 158..... سیلو فقیر سیلانی
 x, 319, 292, 264 .. سینڈو خان 'صید'
 156..... سیٹ نہالچند یارواٹی
 vii, 134, 156, 157, 158, 210, 302..... سیٹ وشننداس

ش

- 314..... شاہنواز خان جتوئی
 301..... شاہ حیدر سنائی
 82, 81, 74..... شاہ شجاع الملک
 113..... شاہ عنایت اللہ شہید
 193..... شاہ محمد دیدڑ
 301..... شاہ مردان شاہ ثانی
 223..... شاہ ولی اللہ محدث
 174..... شری گوکلداس
 57..... شعیب بن ابی عبد اللہ
 215..... شفیع محمد علوی
 239, 193, 202..... شمس الدین 'بلبل'
 240..... شمس الدین شاہ 'شمس'
 18, 4..... شہاب الدین ابو حفص عمر
 4..... شہاب الدین صغیر
 31, 5..... شہاب الدین عبد اللہ

- vii, 133, 150..... سید صالح شاہ جیلانی
 313..... سید ظفر حسن
 173..... سید عبدالقادر جیلانی
 85..... سید عزت اللہ
 195..... سید عطا حسین شاہ موسوی
 311, 119..... سید علی احمد شاہ اجنائی
 310..... سید علی اصغر شاہ "علی"
 304..... سید علی بخش شاہ
 172..... سید علی محمد شاہ
 301, 193..... سید عنایت شاہ
 242..... سید عیدن شاہ بخاری
 174..... سید غلام حسین شاہ
 241, 199, 198..... سید غلام مرتضیٰ شاہ
 288..... سید غلام مصطفیٰ
 134, 119, 118..... سید فاضل شاہ
 163, 136.....
 202..... سید فتح الدین شاہ
 319..... سید فتح الدین شاہ "مسکین"
 235..... سید فتح محمد اجنائی
 x, 134, 263, 286, 288..... سید فتح محمد شاہ
 134..... سید فتح محمد شاہ اجنائی
 304..... سید قربان علی شاہ
 202, 85..... سید قطب علی شاہ
 304..... سید گل شاہ بخاری
 304..... سید گل شاہ ثانی
 301..... سید محمد حافظ شاہ
 235, 199, 186, 185..... سید محمد شاہ
 191..... سید محمد عالم شاہ 'عالم'
 312..... سید محمد کامل شاہ
 236..... سید مصری شاہ
 29..... سید میر علی
 238, 215, 184..... سید منن شاہ
 311, 309, 308.....
 310..... سید نادر علی شاہ "فراق صوفی"

422 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

239..... شيخ مجيب الرحمان
27..... شيخ محمد
322..... شيخ محمد ابراهيم 'خليل'
31, 26..... شيخ نجيب الدين
200..... شيوك پوچ راج

ص

301..... صالح ميمٹ "مسرور كفي"
33, 8, 7, 6..... صديق اكبر رضى الله عنه
63, 62..... صفه صفا
25..... صفى الدين شيرازي
113..... صوفي سيد ركيل شاه
113..... صوفي صادق فقير 'صادق'

ض

202..... ضياء الدين "ضيا"
4..... ضياء الدين ابوالنجيب عبدالقاهر

ط

طالب الموليٰ, 71, 33, 29, 21, ix, ii, i,
94, 99, 100, 101, 102, 103, 106,
111, 118, 125, 132, 133, 134,
136, 147, 151, 157, 159, 162,
163, 165, 184, 185, 186, 207,
214, 221, 223, 231, 234, 238,
239, 243, 245, 249, 250, 252,
253, 257, 258, 262, 263, 264,
271, 270, 269, 265, 266, 268,
281, 278, 277, 276, 274, 273,
291, 289, 287, 286, 285, 283,
297, 301, 302, 307, 311, 315,
321

ظ

ظهير الدين, 119, 96, 66, 4, vii, viii,
120, 129, 205, 206, 207, 209,

iii, 5, 15, شهاب الدين عمر سهروردي
26

240..... شهزادو فلف
90..... شهنشاه اكبر شاه ثاني
59..... شبيه بن عبدالعزيز
31..... شيخ ابوالنجيب
29, 27..... شيخ ابوبكر
27..... شيخ ابوبكر كتاني
31, 27..... شيخ احمد
27..... شيخ اعظم سهروردي
13..... شيخ القاسم
13..... شيخ القاسم المدني
214..... شيخ الهند
242..... شيخ اياز
26..... شيخ بهاء الدين زكريا
27..... شيخ جلال الدين
28..... شيخ شمس الدين ابوبكر كتاني
18..... شيخ شمس العارفين
27, 26, 16, 13, 4, شيخ شهاب الدين
210, 31

32, 26..... شيخ شهاب الدين سهروردي
25, 24..... شيخ عبدالحميد سهروردي
15..... شيخ عبدالرحمان
86..... شيخ عبداللطيف لغواري
148, 24, 18..... شيخ عبدالله
24..... شيخ عبدالله حريري
306, 246, 201, 192, شيخ عبدالمجيد
313, 310

18, 15..... شيخ عماد الدين
شيخ عماد الدين ابو جعفر محمد
15..... البكري
242..... شيخ غلام حسين
30..... شيخ فريد الدين عطار
63, 62..... شيخ فريد بكري
27..... شيخ قاضي علي

تذکرہ مخدومان ہالا | 423

- عبدالرحمان بن خبيب بن اساف 61
 عبدالرحمان بن زمعه بن قيس 57
 عبدالرحمان بن زهير بن عبد عوف .. 46
 عبدالرحمان بن سعد 60
 عبدالرحمان بن عبدالله بن حصين ... 61
 عبدالرحمان بن عمرو بن الاسود 55
 عبدالرحمان بن عوف 47, 46
 عبدالرحمان بن معاذ 60
 عبدالرحمان بن يزيد بن جاريه 58
 عبدالرزاق "راز" سومرو 309
 عبدالستار كوريجو 243
 عبدالغفور 'مفتون' همايوني 237
 عبدالفتاح "عبد" عاقل 200
 عبدالقادر "بيدل" 305, 173
 عبدالقادر بدايوني 27
 عبدالقادر بن محمد هاشم الحسيني 33
 عبدالقادر قريشي 173
 عبدالكريم لعلواطي انصاري 320
 عبداللطيف 'راز' بلثائي 243
 عبداللطيف انصاري 320
 عبدالله vii, 3, 5, 6, 12, 13, 14, 15, 18, 34, 36, 38, 40, 56, 60, 61, 103, 127, 134, 135, 214, 228, 245, 309, 311
 عبدالله ع يحيى 60
 عبدالله 'خواب' حيدرآبادي 198
 عبدالله التيمي 12
 عبدالله بن ابي ربيعه 56
 عبدالله بن ابي طلحه 60
 عبدالله بن ابي عمرو 56, 36
 عبدالله بن ابي عمرو مخزومي 36
 عبدالله بن الحارث 56
 عبدالله بن الخيار 57
 عبدالله بن الربيع بن سراقه 61
 عبدالله بن النحام 56

211, 215, 216, 217, 218, 222,
 232, 249, 250, 251, 253, 267

ع

- عائذ بن ابي قيس 60
 عائشه صديقہ رضی اللہ عنہا 14, 13, 8
 عاصم بن عمر بن الخطاب 56
 عالي فقير x, 264, 291
 عامر بن الحرث بن ثعلبه 61
 عامر بن عبدالرحمان بن عمرو 61
 عامر بن عقبه 60
 عامر بن عمرو بن كعب 56
 عباد بن راشد 59
 عباد بن سلکان 59
 عباس ابن علي 110
 عباس بن عتبہ بن ابي لهب 47
 عباس بن عتبہ 54
 عبد بن وهيب بن ضباب 57
 عبد عمرو بن عبدالله بن نضله 56
 عبد مناف بن زهرة 55
 عبدالحسين خان "سانگي" 244
 عبدالحسين سائين 221, 220
 عبدالحفيظ پيرزادو 309
 عبدالرؤف ابڑو 303, 197
 عبدالرحمان رضی اللہ عنہ 35, 8
 عبدالرحمان iii, 4, 8, 12, 13, 14, 15, 18, 36, 60, 104, 118, 169, 176, 201, 217, 228, 232, 301
 عبدالرحمان بن ابي الزناد 60
 عبدالرحمان بن ابي بكر رضی اللہ عنہ 35
 عبدالرحمان بن ابي قتادة بن ربعي ... 61
 عبدالرحمان بن الحارث بن سلمه 59
 عبدالرحمان بن القاسم رضی اللہ عنہ 4
 عبدالرحمان بن حويطب بن عبدالعزي 57

عبدالله ہارون..... 204	عبدالله بن اوس بن قیظی..... 59
عبدالله وعمر و..... 55	عبدالله بن اویس..... 59
عبدالمجید سنڈی 25, 192, 201, 306, 310	عبدالله بن جعفر طیار..... 47
عبدالملک..... 95, 60, 52, 51, 45	عبدالله بن حارث..... 228, 60
عبدالملک بن خطاب..... 57	عبدالله بن حجوان..... 58
عبدالملک بن عبدالرحمان بن حویطب..... 57	عبدالله بن حزم بن عمرو بن امیہ..... 59
عبدالملک بن عبدالرحمان بن مطیع..... 55	عبدالله بن حسن بن عمرو بن امیہ..... 61
عبدالنبی "خاتم جانوری"..... 307	عبدالله بن حنظلہ..... 58, 46, 36
عبید بن المعلى..... 62	عبدالله بن ربیعہ بن بلال..... 61
عبید بن زیاد..... 42	عبدالله بن زبیر مرقہ..... 40, 35
عبیداللہ بن أنیس..... 61	عبدالله بن زمعہ..... 57
عبیداللہ بن جبیر..... 59	عبدالله بن زیاد بن لبید..... 61
عبیداللہ بن زیاد..... 53	عبدالله بن زید بن عاصم..... 60
عبیداللہ بن عتبہ..... 55	عبدالله بن سعد..... 59
عبیداللہ بن عثمان..... 55	عبدالله بن سعد بن معاذ..... 59
عبیداللہ بنوزید بن ثابت بن الضحاک..... 60	عبدالله بن عبدالرحمان 3, 5, 55, 57, 60
عتبہ بن ابی وقاص..... 55	عبدالله بن عبدالرحمان بن مہر..... 59
عتبہ بن الاشعث بن کعب..... 61, 53	عبدالله بن عبدالعزی..... 55
عتبہ بن جریر..... 52	عبدالله بن عبداللہ بن زمعہ..... 57
عتبہ بن معبد..... 54	عبدالله بن عتبہ بن سہمک..... 61
عثمان..... 5	عبدالله بن عمر مرقہ..... 35
عثمان مرقہ..... 52, 45, 44, 11, 10, 8	عبدالله بن عمر الفاروق مرقہ..... 9
عثمان غنی مرقہ..... 12, 11, 3	عبدالله بن فیس بن عاصم..... 49
عثمان عمرو بن کثیر بن نصرت..... 55	عبدالله بن کعب..... 60
عثمان بن عبداللہ..... 55	عبدالله بن کلیب..... 59
عثمان بن عمرو..... 30	عبدالله بن محمد بن ابی بکر..... 56, 47
عثمان بن محمد بن ابی سفیان..... 32, 26	عبدالله بن مطیع..... 43, 46, 40
عثمان علی انصاری..... 53	عبدالله بن مطیع عدوی..... 43, 40
عدی بن قویث..... 53	عبدالله بن نافع..... 56, 54
عراق..... 53	عبدالله بن نفلہ..... 53
عمر بن الخطاب..... 53	عبدالله بن نوفل..... 54
عمر بن الخطاب..... 53	عبدالله بن وہب..... 53
عمر بن الخطاب..... 53	عبدالله بنکندہ براتی..... 306
عمر بن الخطاب..... 53	عبدالله بنو ثابت بن فیس بن عثمان..... 61

تَذَكُّرُةٌ مَخْدُومَانِ هَلَا | 425

عمرو بن ابی عمرو 60
 عمرو بن العاص 12
 عمرو بن المعلي بن عمرو 60
 عمرو بن المغترف 58
 عمرو بن اویس 57
 عمرو بن تمیم بن غزیه 60
 عمرو بن حاطب 57
 عمرو بن حبیب 58
 عمرو بن حسان بن رباح 58
 عمرو بن خشرم 61
 عمرو بن خلدة 61
 عمرو بن سعید 60, 42, 41
 عمرو بن سعید بن ابی العاص 41
 عمرو بن سهل 58
 عمرو بن شیبان (شبیہ) بن محارب .. 58
 عمرو بن عبد اللہ 60, 57, 56
 عمرو بن عبد اللہ بن زمعه 57
 عمرو بن عقبہ بن عتوارہ 58
 عمرو بن عمرو بن بلیل 58
 عمرو بن کعب 56
 عمرو بن محصن 60
 عمرو بن محمد بن حاطب 57
 عمرو بن نفیل 56
 عمرو بن یزید بن السکن 59
 عنایت اللہ رامپوری 306
 عوارف المعارف 32, 17
 عوف بن عبید بن عویج 56
 عون بن رفاعہ 60
 عیاض بن ابی سلام 57
 عیاض بن حسن بن عوف 55
 عیاض بن خالد 57
 عیاض بن عمرو بن بلیل 58
 عیسیٰ بن عبدالرحمان بن یزید 58

عرض محمد خان لغاری 193
 عروہ بن ابی عمارہ 61
 عز الدین عبدالوہاب 4
 عزیز اللہ متعلوی 167
 عطاء اللہ فیروز شاہی 201
 عقبہ بن ابی عمارہ 61
 عقلمہ بن کلدة 55
 عقیل بن زفر 58
 عکاشہ بن یزید 58
 علامہ اسد اللہ شاہ 171
 علامہ شبلی 9
 علامہ محمد قاسم 191
 علامہ محمد قاسم گڑھی یاسینی ... 304
 علامہ میر محمد نورنگی 319
 علامہ نور محمد 113
 علیؑ 6ix, 10, 11, 254, 255, 256, 192, 9, 33
 علی احمد بروہی 241
 علی احمد خان نظاماٹی 297
 علی بخش فقیر 165, 164
 علی برادران 241
 علی بن ابوطالب 239, 32, 30
 علی بن احمد بصری 25
 علی بن حسین رضی اللہ عنہ 51, 44, 39
 علی محمد "خالدی" 244
 عماد الدین محمد 5
 عمار بن صہیب 56
 عمارہ بن عمرو بن حزم 60
 عمارہ (عمار) بن سلمہ 59
 عمر (عمرو) بن خوات 58
 عمر (عمرو) بن سعید 56
 عمر بن عبدالعزیز 14
 عمر بن محمد دائود پوٹو 300, 194
 عمران بن عبدالرحمان 55
 عمرو بن ابی الحسن 60

4	فخر الدین صغیر
26	فرستہ سند
57	فضالہ بن خالد
56	فضالہ بن میاح
46	فضل بن عباس
264	فقیر پریل پینار
vii, 135, 163	فقیر پریل نوشہرائی
vii, 135, 162	فقیر حاجی محمد پریل
145	فقیر حسین دیبو
vii, 135, 164	فقیر علی بخش یتو
146	فقیر محمد صادق
235	فقیر ذاتار بخش
170	فولاد علی فقیر
201	فیض محمد خان ٹالپر

ف

x, 264, 294	فتو بگاھوئی
291	قل خاصخیلی

ق

80	قائم خان
195	قادر بخش 'بشیر' سومرو
168	قادر بخش 'بیدل'
237	قادر بخش "بشیر"
198	قادر بخش منگی
14	قاسم <small>رحمۃ اللہ علیہ</small>
62	قاسم خوانی
197	قاسی احمد ابڑو
310	قاسی خدا بخش
177	قاسی شفیع محمد پاتائی
106, 100	قاسی عبدالحئی
100	قاسی عبدالحئی سلیم
89, 88	قاسی عبد الرحیم شکارپوری
166, 135	قاسی عبد اللہ پورگر
235	قاسی عبد المجید "عابد"
152, 127	قاسی عبد المعالی

غ

302	غازی الدین "نشرت ناٹن شاہی"
46	غسیل الملائک
194	غلام احمد 'نظامی'
269	غلام اسحاق خان
196	غلام حیدر صدیقی قریشی
302	غلام رسول ابڑو
313	غلام رسول شاہ "سوز تکرانی"
306	غلام سرور "فقیر" قادری
19	غلام سرور لاہوری
240	غلام محمد 'گرامی'
x, 204, 243, 252, 266, 297	غلام محمد خان

x, 266, 297	غلام محمد خان نظاماٹی
243, 204	غلام محمد خان پرگڑی
199	غلام محمد شاہ 'گدا'
242	غلام محمد شاہ "مشتاق"
242	غلام محمد پرگڑی
191	غلام محی الدین صدیقی
191	غلام مرتضیٰ خان پتی
244	غلام مرتضیٰ عباسی
321	غلام مصطفیٰ "مشتاق"
204	غلام مصطفیٰ پرگڑی
173	غوث بہاء الحق زکریا

ف

193	فاطمہ جناح
84	فتح آباد
113	فتح پور
245	فتح علی شاہ لکیاری
131, 130	فتح محمد سائین
320, 309, 243	فتح محمد سیوہاٹی
287, 286	فتح محمد شاہ
4	فخر الدین اسماعیل
5	فخر الدین عبد اللہ

تَذَكُّرُهُ مَخْدُومَانِ هَالَا | 427

- کشنچند "بیوس" 318
 گکو خان 82
 کمال الدین میمن 308
 کمال فقیر نوشهرائی viii, 215, 228
 کنانه بن سهل 59
 کنزنگتن 86
 کنعانه بن بشر 11
 کوڑو خان جتوئی 307
 کیمچند امرت راء میر چنداٹی 171
 کچ 86, 29

گ

- گجرات 29
 گل بانو 107
 گل حسن "گل" برڑو 310
 گل حسن گویانگ "شاد" 306
 گل محمد پٹی 308
 گلزار علی شاہ 196
 گلو فقیر ڈاھری 147
 گنجو تکر 195
 گنہور خان 114
 گھوتاٹو 79
 گویند مالہی 241
 گیہان بانو 9

ل

- لارڈ ایلفنٹن 167
 لارڈ کلٹر 75
 لارڈ مائونٹبیتن 196
 لارڈ بلاٹوزی 174
 لب تاریخ 62
 لبیب بن بسر بن یزید 61
 لطف اللہ 'لطف' بدوی 198
 لطف علی 'مسکین' 192
 لطف علی شاہ 'منظور نقوی' 243
 لطف فقیر x, 264, 289, 290, 291

- قاضي عبدالنبي شکارپوري 89
 قاضي علي احمد 'علي' 193
 قاضي علي اكبر 215, 194
 قاضي علي محمد 194
 قاضي غلام محمد 223, 152, 29, 23, 227

- قاضي فضل الله 197
 قاضي فيض محمد صديقي 201
 قاضي محمد بخش 'عاجز' 237
 قاضي محمد دائود 312
 قاضي محمد كامل 212
 قاضي ميان عبدالله 197
 قاضي يار محمد vii, 134, 152, 153
 قُتَيْلَة 8
 قريبة التيميه 12
 قصي 5
 قطن بنونفيل بن عبدالله 58
 قلندر بخش 'نثار بزمي' 238
 قمبر 244, 200, 193, 114
 قمر شهباز 313
 قمر الدين محمد مقبول بگهيو 313
 قيس بن ابي الورد بن فهد 60
 قيس بن صرمه 60
 قيس بن عمرو بن سهيل 60
 قيس بن فهد 60

ک

- کابل 214
 کارماٹری 62
 کانگریس 304, 240, 192
 کانیاواڑ 29
 کثیر بن افلح مولیٰ ابي ایوب 62
 الانصاري 62
 گچ 86
 کریم الحسین شاہ 313

59..... محمد بن ابي نمله بن زرارۃ
 55..... محمد بن الاسود بن عوف
 55..... محمد بن المسور بن مخرمه
 55..... محمد بن ايوب
 59..... محمد بن بشير
 59..... محمد بن بشير بن معاذ
 49..... محمد بن ثابت بن قيس بن شماس
 59..... محمد بن جبیر
 49..... محمد بن سعد بن ابي وقاص
 56..... محمد بن سليمان
 56..... محمد بن صهيب
 61, 57..... محمد بن عبدالرحمان
 57..... محمد بن عبدالرحمان بن الطفيل
 60, 26, 4..... محمد بن عبدالله عليه السلام
 60..... محمد بن عبدالملك بن نبيط
 58..... محمد بن عثمان بن حنيف
 54..... محمد بن عقبه
 60, 49..... محمد بن عمرو بن حزم
 62..... محمد بن عمرو بن قيس
 61..... محمد بن كعب بن عجرة
 55..... محمد بن نافع
 56..... محمد بنو العلا
 108..... محمد حاصل
 168..... محمد حسن 'بيكس'
 245..... محمد حسن "ساز"
 240..... محمد حسن علي آفندي
 242..... محمد خان "مولائي"
 198..... محمد رمضان "ثاقب"
 300..... محمد زمان "مجدوب"
 302..... محمد سعد الله انصاري
 238..... محمد سعيد شاه
 245..... محمد شفيع "انور هالائي"
 237..... محمد صاحب داد جمالي
 231..... محمد صالح چنو
 175..... محمد صديق 'ميران'

244..... لعل بخش خان عباسي
 175..... ليلان چنيسر

م

242..... ماسكو
 57..... مالک بن ربيعه بن وهب
 60..... مالک بن سواد بن غزيه
 60..... مالک بن معاذ بن عمرو بن قيس
 90..... منط كوت
 251..... مثنوي مولانا روم
 25..... محب الله شاه
 133, 126, 121, 118..... محبوب علي چنا
 241, 215, 184, 182
 308..... محمد ابراهيم 'منشي'
 235..... محمد ابراهيم جويو
 303..... محمد آچر "نظير تکزائي"
 108..... محمد احسان
 307..... محمد ارياب خان "ارياب"
 308..... محمد اسحاق سومرو
 315..... محمد اسلم خان پناط
 192, 320..... محمد اسماعيل جان 'روشن'
 200..... محمد اسماعيل عرساڻي ميمڻ
 237..... محمد اسماعيل فيروز شاهي
 12..... محمد اصغر
 201..... محمد امين پلي
 200..... محمد ايوب خان
 307..... محمد ايوب کهڙو
 308..... محمد بچل "محبوب سروري"
 163..... محمد بچل جلباڻي
 303..... محمد بلاول "پرديسي"
 12, 10, 9..... محمد بن ابوبڪر رضي الله عنه
 iii, 3, 9, 10, 11, 12..... محمد بن ابوبڪر
 13, 30, 34
 56..... محمد بن ابي الجهم
 60..... محمد بن ابي كعب

تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا | 429

مخدوم امين محمد ثاني .. 34, 69, 159
مخدوم برهان الدين اسماعيل 28
مخدوم بصير الدين صديقي 313
مخدوم بلال الدين (يوسف) 20
مخدوم بلاول 240
مخدوم پنييلتو 'پنييل' 176
مخدوم جلال محمد 95, 96, 208
مخدوم جنگ جلال 96, 97
مخدوم سراج الدين اسحاق 19
مخدوم سرور 28
مخدوم شاه ذني 20
مخدوم شهاب الدين صغير 19
مخدوم طالب الموليٰ 107, 259, 286, 296
مخدوم ظهير الدين سائين 28, 66, 170, 100, 122, 129, 131, 166, 178, 208, 196, 207, 209, 210, 211, 213, 214, 216, 219, 220, 232, 234, 241, 243, 246, 300
مخدوم عبدالرحمان 163, 172, 228
مخدوم عبدالرحمان شهيد 236
مخدوم عبدالرحمان گينڊائي 163
مخدوم عربي ديانبي 20
مخدوم عز الدين عبدالوهاب 28
مخدوم غلام حيدر 29, 127, 182, 189, 209, 216, 217, 218, 219, 222, 223, 227, 234, 288, 295, 296, 309, 317, 319
مخدوم غلام محمد 66, 96, 34, ix, viii
131, 147, 168, 178, 209, 211, 213, 219, 220, 222, 239, 248, 249, 253, 257, 260, 262, 263, 265, 266, 267, 287, 288, 289, 293, 294, 295, 296, 297

محمد صديق "سروبيچ" 312
محمد صديق عقيلي 200
محمد صديق ميمڻ 23, 24, 216, 308
محمد عارف پلي 308
محمد علي 88, 94, 112, 174, 181, 200
محمد علي جناح 174, 238, 303, 314
محمد علي جوهر 240
محمد علي روجهائي 290
محمد عمر "اختر هالائي" 237
محمد عمر "معمور يوسفائي" 246
محمد عمر سومرو 321
محمد فقير ڪٽياڻ 253, 257, 145, x, 264, 292, 293, 318
محمد قابل 152, 154, 227, 240
محمد قاسم 108, 120, 121, 208, 217, 237
محمد مصطفيٰ ﷺ 3, 6, 14, 30, 32, 268
محمد هارون "دلگير" 309
محمد هاشم "مخلص" 308
محمد هاشم شڪارپوري 169
محمد هاشم ڳڙهي ياسيني 199
محمد ياسين شاه راشدي 168, 235
محمد يوسف اڳڙو 166
محمود 'خادم' تنيو 194
محمود "مل" پلي 308
محمود خاصخيلي 290
محمود غزنوي 25
محمود نظاماڻي 114
مخدوم ابو محمد ابو الخير .. 70, 71, 95
مخدوم الله بخش 182, 236
مخدوم امير احمد 306
مخدوم امين محمد ثالث 116, 128, 166, 216, 263, 286

430 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

مخدوم غلام محمد 'مغموم' ،

322,300

291, 249, 247, 66

مخدوم غلام محمد ملكاڻي 310

مخدوم غلام نبی 103

مخدوم فخر الدين صغير 29, 28, 19

مخدوم فخر الدين كبير 28

مخدوم لطف الله 130, 32, 19, 4

مخدوم محمد ابراهيم 127

مخدوم محمد ابراهيم پتي 204

مخدوم محمد امين 24, 69, 70, 71, 72,

73, 75, 81, 84, 90, 93, 94, 95,

96, 97, 98, 99, 100, 101, 104,

117, 118, 120, 121, 122, 124,

126, 130, 134, 160, 169, 170,

178, 181, 182, 187, 189, 191,

207, 208, 217, 220, 234, 268,

315, 298

مخدوم محمد امين اول 70, 71, 72, 94,

124, 95

مخدوم محمد امين پکن ڌڻي... 99, 126

مخدوم محمد امين ثالث 66, 69, 96,

97, 98, 99, 100, 101, 115, 117,

118, 119, 120, 122, 123, 126,

130, 131, 132, 135, 169, 170,

178, 181, 189, 208, 217, 234,

250

مخدوم محمد امين ثاني 69, 67, 66, v,

93, 84, 81, 75, 73, 72, 71, 70,

117, 97, 95, 94,

مخدوم محمد امين فھيم 248, 258,

271, 259

مخدوم محمد زمان 94, 97

مخدوم محمد زمان "خامس" 182

مخدوم محمد زمان ثالث 71, 72, 84,

117

مخدوم محمد زمان ثاني 70, 71, 72,

95

مخدوم محمد زمان رابع 66, 73, 85,

91, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 100,

102, 104, 117, 118, 123, 129,

166, 270

مخدوم محمد زمان سائين 128, 225,

231

مخدوم محمد زمان سرڪار 66, 99,

120, 122, 128, 129, 131, 135,

169, 179, 181, 183, 184, 186,

188, 189, 190, 204, 207, 209,

210, 216, 251

مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ ... 29,

33, 100, 101, 102, 103, 118, 131,

132, 136, 158, 184, 185, 186,

187, 215, 221, 234, 239, 248,

249, 250, 252, 253, 257, 258,

262, 263, 264, 265, 266, 267,

268, 269, 270, 271, 286, 287,

289, 291, 295, 322

مخدوم محمد علي 73

مخدوم محمد هاشم 127, 172

مخدوم ميان الهداد 20

مخدوم ميان پنيلا 70, 90, 93, 100,

مخدوم ميان پنيلا 70, 90, 93, 100,

مخدوم ميان عثمان 71

مخدوم ميان عثمان عرف مثن 70, 93,

95, 100

مخدوم ميان غلام نبی 102

مخدوم ميان محمد عرف مثن 70, 71,

95

مخدوم ميان مير محمد 24, 70, 71

مخدوم مير محمد .. 70, 71, 72, 84, 95

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 431

مرزا گل حسن بیگ 195
 مرزا مراد علی بیگ "بیدل" 236
 مرزا مراد علی بیگ "مدد" 303
 مرزا نادر بیگ "نادر" 317
 مُرہ 5
 مروان 38, 39, 40, 44, 45, 49, 51, 228, 52
 مروان بن حکم 51, 49, 39, 38
 مرید فقیر میر بحر 264
 مرید فقیر میر بحر x, 295
 مسافع بن انس 57
 مسافع بن طلحہ بن ابی طلحہ 55
 مسعودی 52, 51, 43, 39
 مسلم (مسلمہ) بن ابی برد 56
 مسلم بن عقبہ 40, 41, 42, 43, 44, 46, 53, 51, 50, 49, 47
 مُسلم بن عُقبہ 42, 41
 مُسلم بن عُقبہ مُری 41
 مُشلل 53
 مصعب بن ابی عمیرہ 55
 مصعب بن عبد اللہ بن ابی خیشمہ 57
 مطیع بن الاسود 56
 مظفر حسین 'جوش' 240
 معاذ بن الصمہ 61
 معاویہ 54, 42, 41, 35, 34, 12, 11
 معاویہ بن ابی سفیان 34
 معاویہ بن حدیج 12
 معاویہ بن سفیان 12
 معاویہ بن صامت 61
 معاویہ بنو عمرو بن حزم 60
 معبد بن الحارث 56
 معبد بن وہب بن عائذ 56
 معروف پنپرو 145
 معقل بن سنان اشجعی 51, 46, 40

مخدوم میر محمد اول 95, 71, 70
 مخدوم میر محمد ثانی 84, 72, 71
 مخدوم نعمت اللہ 19, 32, 100, 102, 227, 221, 131, 129, 110
 مخدوم نوح رحمۃ اللہ علیہ 6, 9, 15, 18, 19, iii, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 69, 85, 166, 169, 170, 175, 178, 189, 191, 192, 196, 204, 234, 239, 242, 246, 300, 315, 317, 322
 مخدوم نوح بکری 26
 مخدوم نوح سرور 4, 19, 20, 33, iii, 96, 120, 229, 253
 مخدوم نوح صدیقی قریشی ہالائی 70, 71
 مخدوم نوح ہالائی 33, 13
 مراد علی "نور" 307
 مرداس بن عوف 57
 مرزا اسد اللہ خان 'غالب' 172
 مرزا خسرو بیگ 168, 88
 مرزا دوست محمد بیگ 169
 مرزا رحیم بیگ 88
 مرزا علی بخش بیگ ... 240, 203, 169
 مرزا علی بیگ 199
 مرزا علی محمد بیگ 'مظفر' 195
 مرزا علی نواز بیگ 'خسروی' 174
 مرزا غلام حیدر بیگ 246
 مرزا فائق بیگ 'فائق' 201
 مرزا فریدون بیگ 302, 167, 151
 مرزا قاسم بیگ 236
 مرزا قاسم علی بیگ 306, 199
 مرزا قربان علی بیگ 306, 193
 مرزا قلب علی 177
 مرزا قلیچ بیگ vii, 133, 151, 167, 201, 241, 302, 317

432 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

191.....مولانا محمد هاشم انصاري	مفتي سعد الله انصاري 127, 128, 134,
307.....مولوي بهاء الدين "بهائي"	218
111.....مولوي حافظ عبدالعزيز	114.....مفتي محمد قرشي
223, 215.....مولوي شاه محمد	313.....مكي گوندرام
251, 250, 215, 121.....مولوي شفيع محمد	ملتان 28, 29, 32, 133, 173
303.....مولوي عبدالله "اثر"	314.....ملك سكندر خان
214.....مولوي عبدالله لغاري	242.....ملك صويدار خان سوم
242.....مولوي عبدالله مري	193.....ملك فيروز خان نون
169.....مولوي غلام رسول	منذر بن زبير 36, 37
245.....مولوي غلام رسول "هاشم"	303.....منصور ويراگي
197.....مولوي غلام رسول تنيو	195.....منگهارا ملكاڻي
230.....مولوي كريم بخش	32.....منگول
174.....مولوي محمد صادق	195.....منوهر داس كوڙو مل
114.....مولوي محمد عاقل	منار فقير 126, 135, 160, 161, vii,
172.....موهن داس كرم چند گاندي	185, 210, 293, 309
56.....مياح بن خلف	منار فقير راجڙ 126, 135, 160, vii,
300.....ميان اعجاز حسين صديقي	185, 210, 309
159.....ميان الهه اويايو	197, 86.....مهاراڻي وكتوريا
317.....ميان پير شاهه لڪياري	56.....موسي بن الحارث بن الطفيل
298.....ميان پير عنايت	59.....موسي بن عبدالله
122.....ميان جان محمد	307.....مولا بخش "مولائي"
178.....ميان جان محمد 'فدا'	194.....مولانا احمد هالائي
244.....ميان جان محمد عباسي	224.....مولانا جامي
163.....ميان جمال الدين	170.....مولانا حافظ صاحبڌني
298, 267, 122, 95.....ميان جمن	114.....مولانا عبدالله
241, 238.....ميان دين محمد ڀٽي	245.....مولانا عبدالله پيرائي
82.....ميان سرفراز خان	114.....مولانا عبدالله پيرائي
v, 98, 99.....ميان شاهه محمد عرف شاهنواز	viii, 173, 202, 204, 206, 213, 214, 242, 315,
99	316, 318, 321, 322
viii, 178, 221, 317.....ميان عبدالرحيم	199, 112.....مولانا غلام صديق
241, 238.....ميان عبداللطيف ڀٽي	244.....مولانا غلام مصطفيٰ قاسمي
83.....ميان عبدالنبي	268, 200.....مولانا فضل احمد غزنوي
306.....ميان علي قادري	200.....مولانا محمد آگرو
318.....ميان علي محمد "قادري"	114.....مولانا محمد كامل
183, 177.....ميان غلام رسول	

تَذَكُّرُةٌ مَخْدُومَانِ هَالَا | 433

میر بهرام خان..... 82
 میر حسن علی خان 112
 میر حسین علی خان 87, 112, 148, 174
 میر رستم خان 80, 82
 میر سلطان علی خان تالپر 307
 میر سہراب خان ثانی 174
 میر سہراب خان تالپر 74, 83
 میر شہداد خان 82, 87, 112, 167
 میر شیر محمد خان 175
 میر صویدار خان. 73, 82, 88, 112, 113
 میر عباس علی خان 112, 244
 میر عبد اللہ خان 83
 میر عظیم الدین نقوی 85
 میر علی شاہ اجٹائی 147
 میر علی شیر 'قانع' 20, 33, 74, 85
 میر علی شیر قانع
 میر علی نواز خان 'ناز' 177, 310
 میر علی نواز شاہ 'علوی' 239
 میر غلام علی خان 73, 74, 85, 90,
 201, 112
 میر غلام علی خان تالپر 73, 74, 85,
 201
 میر فتح علی خان, 74, 72, 71, 69, v,
 81, 82, 85, 112, 172
 میر فتح علی خان تالپر, 72, 71, 69, v,
 74, 82, 172
 میر فتح محمد خان 83
 میر کرم علی خان 74, 88, 168
 میر گل محمد خان 'زیب' 177
 میر محمد حسن علی خان 87, 200
 میر محمد خان 112, 167, 252, 307
 میر محمد علی خان 88, 112
 میر محمد نصیر خان 87, 111, 113,
 200

میان غلام نبی, 162, 100, 98, 83, v,
 191
 میان غلام نبی "پنیلدو" 100
 میان فتح محمد 94, 120, 122, 130
 میان فضل اللہ 268, 298
 میان فیض محمد 178
 میان قربان علی 163
 میان گل محمد شہداد کوتی 87
 میان لائق ڈنو 267, 298
 میان محمد بخش "واصف" 305
 میان محمد صالح 306
 میان محمد عاقل 268, 298
 میان محمود خان 83
 میان محمود کلہوڑی 83
 میان موسیٰ مداح 114
 میان منن 122, 159
 میان مگیلڈی 159
 میان نبی بخش 122, 131
 میان نور محمد پیرزادو 197
 میان نیندو 267, 298
 میان نیوڑو 298
 میان ولی محمد درس 317
 میان ونہیل 267, 298
 میان یدیل 298
 مینارام 112
 میجر آئوٹرام 112
 میجر جیمز آئوٹرام 170
 میر ابوالقاسم نمکین 63
 میر ابوالقاسم 62, 63
 میر ابوالقاسم نمکین 62, 63
 میر الہ بخش خان تالپر 198
 میر امام بخش خان 171, 177, 202,
 240, 304, 310
 میر بچار خان 83
 میر بندہ علی خان تالپر 317, 318

434 | تَذْكِرَةُ مَخْدُومَانِ هَالَا

میر مراد علی 74, 80, 82, 87, 88, 93	نصیر الدین محمد
170, 112	نظر محمد شاہ
میر مراد علی خان 74, 80, 82, 87, 88, 93	نعمان بن بشیر انصاری
170, 112, 81	نعمان بن عمرو
میر مصطفیٰ	نعمت اللہ 4, 32, 35, 37, 39, 222
میر نصیر خان	نعمت صی لوطی
میر نصیر خان قاضی	نعمتہ
میر نور محمد خان 74, 82, 87, 91, 99	نہال جنتہ پارو قبی
157, 167	نواب احمد خان
میر یار محمد	نواب لہذا خان قسومی
میر یار محمد خان	نواب حاجی غلام حیدر خان
میر فاروقی خان	نواب جہان خان غانی
میر ان محمد شاہ	نواب ولی محمد خان
میر ان محمد شاہ ولی	نواب ولی محمد خان لغاری حو و صاحب
میر یور امیر ایوب	نور محمد
میر نور محمد خان قاضی	نور محمد شاہ
میر و خان	نور علی شیل
میر ابو القاسم تحکی	نور علی
میر عبد الغفور مسینی	نور محمد شاہ
میر جلال	نور علی "نور علی"
میر حکم	نوشہروں
میر جلال	نوشہروں

ف

[illegible]

,

[illegible]

تذکرہ مخدومانِ ہالا | 435

- 319.....ہندو خان
311.....ہوتچند رویا چند تنداٹی
82.....ہوتک خان
311.....ہیرالال
75.....ہینری پوتنجر

ي

- 107.....یاد رفتگان
312.....یار علی شاہ "محسن ککڑائی"
3.....یثرب و یطحا
14.....یحیٰ بن سعد
61.....یحیٰ بن صیفی
60.....یحیٰ بن عمرو
54.....یحیٰ بن نافع
9.....یزد گرد
یزید 11, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
41, 42, 43, 44, 45, 51, 52, 53,
54, 55, 287
61.....یزید بن ابی الیسر
57, 55.....یزید بن عبداللہ
55.....یزید بن عبداللہ بن زمعہ
56.....یعقوب بن طلحہ بن عبید اللہ
56.....یعلیٰ بن السری
39.....ینبوع
56.....یوسف بن حبیب (بنی لیث)
25.....یوسف بن محمد بلخی
147.....یوسف ڈاہری

- 261, 90.....وکتوریا
322.....ولی محمد 'وفا'
241.....ولی محمد سمون
58.....وہب بن سعد
55.....وہب بن عبداللہ
174.....ویرومل بیگراج

ه

- 111.....ہاسارام سندرداس پمنائی
57.....ہاشم بن حمزہ
57.....ہاشم بن کنانہ
110, 83, 24, 22, 20.....ہالا کنڈی
79.....ہالا گنجہ
ہالانوان 24, 29, 67, 71, 72, 91, 115,
154, 176, 177, 191, 196, 197,
200, 203, 227, 237, 267, 292,
293, 296, 300, 303, 315, 322
235.....ہدایت اللہ راشدی
315, 194.....ہدایت علی 'نجفی'
197.....ہدایت علی انصاری
236.....ہر دریانی "دلگیر"
244.....ہزارو خان 'مجاہد'
50.....ہشام بن حسان
57.....ہشام بن عبدالاسود
57.....ہشام بن عبداللہ بن کنانہ
ہندستان 24, 27, 32, 74, 75, 90,
176, 196, 214, 222, 225, 316